

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1967. január 27.

bb 1. széchenyi istván - eddig ismeretlen - levele debrecenben
vid fm/tné-lm /5/ ká 1967. január 27.

a debreceni állami levéltárban iratrendezés közben megtalálták széchenyi istván eddig ismeretlen levelét, amelyet 1841 július elsején írt a debreceni casinóhoz. az 1833-ban létrejött szervezet a reformkori debrecenben többirányú kezdeményezéssel szolgálta a haladást, és céljai nem voltak azonosak a később létrejött polgári casinóval, amely a kispolgárságot tömörítette. a debreceni casinó többek között küzdelmet folytatott a vasutépítésért, állandó színház létrehozásáért, a hortobágy hasznosításáért és a belvizek lecsapolásáért. a casinó ezirányú tevékenységéről nyilatkozott elismeréssel széchenyi istván, aki különösen a vasutépítés fontosságát hangsúlyozta levelében. „debrecennek könnyített közlekedés kell - írta 1841-ben széchenyi istván - mert mit ér a legnagyobb kincs, ha azt piacra nem viheti. e kérdés körül forog debrecennek élénkebb léte, szilárd élete....,

a most előkerült levél annak bizonyítéka, hogy a debreceniek a vasut megépítéséért a kezdeti lépéseket már 1827-ben megtették, végül is a pest-szolnok-debrecen közötti vasutvonal 1857-ben nyílt meg./mti/

bb 3. akácmag-export

vid kz/sk-lm /3/ ká

1967. január 27.

európa-hírű akácerdőkink közül is kiemelkednek kitűnő minőségű, nektárdus virágaikkal a nagykiterjedésű nógrádi akácok. a virágzás idején sok méhészt vonzó erdők az idén először a tél közepén is hasznot hajtanak. olasz megrendelésre öt mázsa akácmagot gyűjtenek a legismertebb nógrádi méhésztanyák környékén. az 50 hektárnyi új akácos telepítéséhez eleget gendő magot hamarosan utbaindíják olaszországba./mti/

-1-

Mka

bb 2. átlagosan 2,7 naponként épülnek fel a kelenföldi lakótelep lakásai - az idén 1680 új lakást adnak át

i sb/sze szb hk /5/

1967. január 27.

a kelenföldi új lakótelep építői befejezték az 1. számú építési körzet lakóházainak munkálatait. ezen a területen 720 új otthon adtak át a 43-as építőipari vállalat dolgozói. magyarországon még nem épült lakás olyan gyorsan, mint a kelenföldi lakótelepen, ahol a korszerű házgép termékeiből, a nagy panelekből rakták össze az épületeket. az építőipari főigazgatóság hivatalos adatai alapján a kelenföldiek átlagosan 2,7 naponként építették fel a házgépi lakásokat, s ugyanakkor a blokkos építésmóddal győrtött 8,1, gyöngyösön 8,3 napig tartott egy-egy lakás építése. a hagyományos építőanyagból falazott házak otthonai pedig tavaly átlagosan 24-26 napig épültek, tehát majdnem tízszerannyi ideig, mint a házgépi lakások.

a kelenföldi építők a hidegben és a hóban is éjjel-nappal dolgoznak. különleges elektromos melegítő eszközök segítik a munkát. az egymás mellé állított nagy panelek illesztési hézagaiba öntött beton ugyanis könnyen megfagy. ezért a függőleges hézagban álló betonvasba áramot vezetnek, s ezzel a felhevített gömbvassal melegítik, érlelik a betont. a vízszintes illesztési hézagba öntött betoncsikot pedig hőszigetelő segítségével kezelik. ezek a módszerek tették lehetővé, hogy a hidegben és a havazásban sem csökkent a munka üteme. a házgép naponta hat lakás falelemeit készíti el, s az építők ugyanúgy, mint a legkedvezőbb nyári időben, most is összeszerelik a hat-hat lakás falszerkezetét.

a dolgozók már az új városrész 2. építési körzetében is megkezdték a munkát és jelenleg a Fraknó utca és a tétény ut mellett szerelik a lakóházakat. előre láthatóan márciusban fejezik be az első ideig 180 lakásos ház építését, s az év végéig összesen 1680 lakást adnak át. a korábbi helytelen gyakorlattól eltérően ezen a lakótelepen már a lakásokkal együtt építik a városrész kommunális, szociális létesítményeit is. ezért az 1. számú körzetben már 16 tantermes iskola, 100 személyes bölcsőde és 60 személyes óvoda épült, ez év közepén pedig abc áruházat, újabb 60 személyes bölcsődét, továbbá a javító- és szolgáltató részlegeknek közös üzemépületet adnak át. ezt a helyes telepítési elvet valósítják meg a 2. építési körzetben is, ahol az év végére egy-egy óvodát, bölcsődét és iskolát építenek. /mt1/

-2-

Mk

bb 4. „aranyozzák”, a hódmezővásárhelyi tanácsházát

vid-fm/ tné-lm /3/ ká

1967. január 27.

a hódmezővásárhelyi városi tanácsháza nagytermét 600 000 forintos költséggel felújítják. most kezdődött a munka leglátványosabb szakasza: a terem díszítő gipsz-minták aranyozása. mintegy 15 000 lehelletvékony, ugynevezett dukát-arany-lapot ragasztanak fel a díszítőelemekre, majd utána a felületeket polírozzák, restaurálják a mennyezetfestést is.

a felújított tanácsstermet a választások utáni első tanácsülés alkalmából avatják fel ünnepélyesen. /mt1/

-.-

bb 5. magnófelvételre és lemezjátszásra is alkalmas új táskarádió

vid szf/sk-lm /3/ ká

1967. január 27.

a székesfehérvári rádió-, televízió és rádiókészülékek gyárában null sorozatban készül a legújabb táskarádió, amely a carorion nevet kapja. a tranzisztoros gép korszerűbb elődeinél. újrendszerű hullámváltójának kezelése könnyebb, hangereje nagy, a hangszín szabályozása változatos. az új táskarádió ovális hangszóróval készül, s közép-, rövid- valamint urh-hullámon működik. az urh vételhez automatikus frekvencia szabályozót szereltek be. van póthangszóró- és lemezjátszó csatlakozása is, ezenkívül magnófelvételre is alkalmas.

sorozatgyártását a negyedév végén kezdi meg a székesfehérvári gyár. /mt1/

-.-

bb 6. vaddisznók az alföldön

vid kz/sk-lm /2/ ká

1967. január 27.

vaddisznók jelentek meg az utóbbi napokban az apróvadász alföldi erdőségeken. az északi hegyvidékekről elkóborolt állatok gyakran még a szövetkezeti majorok kukoricagöréit is megközelítik, hogy élelemhez jussanak. a vidék vadászai felvonultak a hivatlan vendégek ellen, s ujszász környékén már puskavégre is kaptak egy 150 kilós vadkant. /mt1/

-.-

-3-

Mk

bb. 7. színesfilm szolnokról

vid-kz/2/ká/gy/hk

1967. január 27.

színesfilmet készít a budapesti filmstudio szolnokról. a 17 perces időtartamu film bemutatja a tiszaparti város nevezetességeit, új ipari, kommunális létesítményeit, középületeit, „elviszi”, a nézőt a tallinnról elnevezett új városrészbe és izelítőt ad a művésztelep lakóinak alkotómunkájából. a film egy kópiája orosz nyelvű felirattal készül. az utóbbit szolnok testvérvárosának, tallinnak, az észti szovjet szocialista köztársaság fővárosának ajándékozzák./mti/

bb. 8. motorizált vándoriparosok a hegyközben

vid-szf/tné/3/ká/gy/hk

1967. január 27.

borsod megye zempélni részén a hegyközben másfél évszázada alakult ki a vándoriparosság. a hegyek közé zárt falvakból hajdan százával keltek utra az ország minden vidékére a közsőrösök, üvegesek, edényfoltos lakatosok, a mesterség apáról-fiúra öröklődött. az utóbbi években a környéken kialakult ásványbányászat és a pálházi fafeldolgozó üzem jó keresetet és biztos megélhetést nyújtott a falvak lakosságának, ezért a vándoriparosok száma egyre csökkent a 14 községben, de még mindig mintegy száz család folytatja ezt a mesterséget. borsod megyén kívül elsősorban a szabolcsi és a hajdusági részeket keresik fel, ahol különösen a tanyaiaknak nyújtanak sok segítséget. a vándoriparosok élete azonban alaposan megváltozott. korábban gyalogosan vándoroltak és kora tavasztól késő őszig távol voltak családjuktól. most motorkerékpáron járják „körzetüket”, s hetenként meg térnek otthonukba. a munka időszaki jellege is megszűnt. a téli hónapokban is rendszeresen felkeresik a kisebb községeket./mti/

bb. 9. devizát hoz a „susinka,”

vid-kz/3/ká/gy/hk

1967. január 27.

a csehszlovák és a szovjet üzletekben egyaránt sikert aratott szabolcs-szatmár megye legújabb export-terméke, a „susinkának”, nevezett szárított gyümölcs. a jelenlegi idényben már 2 200 mázsát szállítottak belőle, és hamarosan újabb 400 mázsás tételt indítanak utnak.

/folyt. köv./

- 4 -

930 S

bb. 9. /devizát hoz... folyt./ gy

a lehetőséget kihasználva a következő években 100 000 mázsa gyümölcsöt dolgoznak fel az egyszerű és olcsó szárítási eljárással. az ehhez szükséges feldolgozó üzemek építését már az idén megkezdik./mti/

bb. 10. középkori leleteket mosott ki a vizágyu

vid-szf/sk/2/ká/gy/hk

1967. január 27.

csontot, cseréptöredéket és más régészeti anyagot hozott felszínre a vizágyu a tatabányai szénbányászati trüsztről környé melletti homokbányájában. a tatabányai múzeum régészei már az első szemle alkalmával megállapították, hogy a középkorból származó, kultúrtörténeti és muzeális szempontból egyaránt értékes leletanyag, nagy kiterjedésű településre utal. jelentőségét növeli, hogy ezen az avar- és római kori leletekben gazdag vidéken ez az első megtalált középkori település. a feltáró ásatást azonnal megkezdik, amint az időjárás engedi./mti/

bb. 11. új konzervgyár épül pakszon

vid-szf/tné/2/ká/gy/hk

1967. január 27.

megújodik a paksi konzervgyár 1969-ig. a már megkezdett és 100 millió forintnál nagyobb beruházási költséggel kitűzött rekonstrukció során új gyárat építenek fel a régi mellett. az elavult épületek egyrészt lebontják, másrészt pedig az új gyár segédüzemévé alakítják át. elkészült egy 600 vagon konzervet befogadó raktár is. mellette kijelölték egy másik, 1 200 vagonos raktár, valamint egy 6 500 négyzetméter területű üzemi csarnok alapjait is./mti/

bb. 12. lesz elegendő bábolnai broyler huscsibe - két termelőszövetkezet is bekapcsolódik a termelésbe

vid-kz/sk/3/ká/gy/hk

1967. január 27.

a gyors növekedése, gazdaságos tartása miatt rendkívül népszerű broyler huscsibéből a bábolnai állami gazdaság már nem tudja kielégíteni a baromfitenyésztő nagyüzemek igényeit. az ebből adódó lehetőségre felfigyelt komárom megye két közös gazdasága - a tárkányi egyetértés és a banai kinizsi termelőszövetkezet.

/folyt. köv./

- 5 -

930 S

bb. 12. /Lesz elegendő.... folyt./ gy

szerződést kötöttek bábolnával, amely szerint még az idén felépítendő 20 000 férőhelyes baromfitelepüket a gazdaság ellátja szőlőpárokkal. az augusztusban már üzemelő, korszerűen gépesített termelőszövetkezeti telepek évente 5 600 000 broyler huscsibe tenyésztojást adnak./mti/

bb. 13. kilencvenhat éves pécsi orvos adománya városa muzeumának

vid-fm/tné/3/ká/gy/hk

1967. január 27.

dr. kenessey aladár 96 éves pécsi szemorvos a janus pannonius muzeum helytörténeti osztályának ajándékozta három évtizedes gyógyító munkájával kapcsolatos okmányait. az adomány értékes darabja az 1717-ben kialakított pécsi városi kórházat ábrázoló festmény: weber károly alkotása. a családi relikviák közül egy 18. századból származó - egykor a rákócziak tulajdonát képező - nagyszekrény került a muzeum birtokába.

dr. kenessey aladár, aki tevékenyen részt vett a pécsi orvosegyesületek munkájában, jelenleg az egészségügy helyi fejlődésére vonatkozó orvostörténeti feljegyzéseit rendezi a muzeum számára./mti/

bb. 14. öt nemzetközi kiállításra és vásárra utaznak a szombathelyi konyhagépek

vid szf/sk/2/ká/gy/hk

1967. január 27.

a szombathelyi fémgyártó vállalat megkezdte az előkészületeket termékeinek piacszerző világutaztatására. az alig 250 dolgozót foglalkoztató kis üzem konyhagépei, többek között az itthon már ismert és kedvelt univerzális konyhagép, a habfúvó, a kávé- és dióőrölő, valamint a többi praktikus berendezés a világ öt nagy városában vásáron és kiállításon mutatkozik be.

a napokban kezdte el a vállalat egy új típusu, 1 000 és 2 000 személyes konyhát kiszolgáló egyetemes konyhagép sorozatgyártását. az új gép tiznél több műveletre alkalmas. az első példányt a ganz-mávak gyár üzemi konyháján próbálják ki./mti/

925 s

- 6 -

le

bb. 15. háztáji mintakertek

vid/káz/sk/2/ká/gy/hk

1967. január 27.

tizenkét bakony-vidéki és marcal-völgyi községben alakítottak társulást a házikert-tulajdonosok. az alakuló közgyűléseken általában az az álláspont alakult ki, hogy a termékeket közvetlenül a helyi és a környékbeli ipartelepek piacain hozzák forgalomba. a társulások közösen szerzik be a műtrágyát és a növényvédőszerket, továbbá a különböző mezőgazdasági kisgépeket. a kis kollektívák már a tavasszal hozzálátanak a háztáji kertek korszerűsítéséhez. a kiöregedett gyümölcsfák helyett újakat telepítenek. a bevált házikerti művelési módszerek elterjesztésére több mint 200 mintakertet hoznak létre./mti/

bb. 16. szuperolaj lesz a normál olajból egy új vegyszer hozzáadásával

vid-szf/sk/4/ká/gy/hk

1967. január 27.

a főzési nitrokémia ipartelepek megbízásából többféle tudományos témán dolgoznak a magyar ásványolaj- és földgáz-kísérleti intézet vegyészai. bencze péternek, az intézet főmunkatársának irányításával, az egyik fontos kísérletsorozat már be is fejeződött. a kísérletek során előállított újfajta vegyi anyagnak az a rendkívül hasznos tulajdonsága, hogy megjavítja a gépkocsimotorokhoz használt kenőolaj minőségét. ha az új anyagot 4-5 százalékos arányban a gyengébb minőségű, ugynevezett normálolajhoz keverik, szuperolajjal egyenértékű készítményt kapnak. az összehasonlító vizsgálatok bebizonyították, hogy a vegyszerrel javított kenőolaj minősége vetekszik a világhírű x-100-as shell-olaj minőségével. a laboratóriumi vizsgálatok eredménye biztató az üzemi gyártás szempontjából.

az m-267 jelzésű újfajta olaj-adalékanyag megakadályozza, hogy a motor működése közben a kenőanyag oxigént vegyen fel. ezzel meggátolja bizonyos savak képződését, amelyek lerakódnának, rásültnének, az alkatrészekre és gátolnák a dugattyúk mozgását.

a nitrokémia ipartelepeken a kutató-vegyészek útmutatása alapján berendezkednek az új olaj-adalékanyag gyártására./mti/

925 s

- 7 -

le

bb 17. a Lottó nyerőszámai

sk ju cz

1967. január 27.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság tájékoztatása szerint almásfüzitőn, az almásfüzitői tímfoldgyár petőfi sándor művelődési házában megtartott Lottósorsoláson a negyedik játékhetén a következő nyerőszámokat húzták ki:

4, 7, 29, 79, 82

a január 30-án a sportfogadási és Lottó igazgatóság székházában megtartandó nyilvános havi tárggyeremény-sorsoláson a negyedik játékheté szelvényei vesznek részt.

/ mti/

11.05/ju 12° S.

-8-

bb. 18. pénteken hajnalban megmozdult az Árpád fejedelem ut 49/a/b ház egyik pillére - kiürítették a lakásokat

t hbj/se/gy/cz

1967. január 27.

a 3. Árpád fejedelem ut 49/a/b öt emeletes ház lakásaiban csütörtökön az esti órákban kisebb repedéseket észleltek, pénteken hajnalban három óra körül már erősebb mozgások jelentkeztek, több helyütt megrepedtek a válaszfalak. a veszély észlelése után rövidesen a helyszínre vonult a rendőrség, a tűzoltóság, és a fővárosi tanács mérnöki ligyete, hamarosan megérkeztek a 3. kerületi tanács vezetői is. a hajnali órákban nem lehetett pontosan felmérni a veszély nagyságát, éppen ezért biztonsági okokból az épület harminckilenc lakásából kiköltöztették a lakókat, akiket ideiglenesen iskolákban helyeztek el. a lakók rendkívül fegyelmezetten viselték el ezt a váratlan nehézséget.

a reggeli órákban a szakemberek helyszíni szemlét tartottak és megtették a szükséges intézkedéseket.

a helyszíni szemlén résztvett Bartos István a fővárosi tanács vb elnökhelyettese és Szilágyi Lajos a fővárosi tanács városrendezési és építészeti osztályának vezetője a délelőtti órákban a következőkben tájékoztatta az mti munkatársát:

az épületben jelentkezett károsodások okait a szakemberek most vizsgálják. feltehető, hogy akár csőrepedés vagy más szivárgás következtében a víz mosta ki a pillér alatti altalajt. a mozgások nem fenyegetik a házat összedőléssel. valószínű, hogy hat lakás kivételével később visszaköltözhetnek a lakók, előbb azonban - érthetően - meg kell várni, a rendkívül alapos és gondos feltárást és felmérést.

a hév-nél elrendelt forgalomkorlátozást a délelőtti órákban feloldották./mti/

11.20/ju 12° S.

-9-

bb. 19. beszökött a tavasz a mecsek-aljára, nyílik a hóvirág, a kankalin és az illatos hunyor

vid-szf/sk/3/gy/cz

1967. január 27.

a mecsek-aljára, az ország legdélibb vidékére, beszökött a tavasz. a csaknem egy hete tartó enyhe időjárás hatására a hó tulnyomó része elolvadt. általában hat-nyolc fokra melegszik fel a levegő, de a napsütötte, védett helyeken a tiz fokot is eléri a hőmérséklet. a mecsek déli fekvésű völgyei megszínesedtek: fehér, sárga és zöld színben pompázik a korán kinyílt hóvirág, a kankalin és az illatos hunyor.

a pécsi kertekben pattansági duzzadtak a mandulafák rügyei. a déli lankákon megkezdték a primőr zöldborsó vetését. a hét folyamán néhány vállalkozókedvű traktoros megpróbálkozott a szántással is, de az ekevasak most még beleragadtak a szalonnás földre./mti/

--

bb. 20. rekorddal zárta a feldolgozási idejnyit a szolnoki cukorgyár

vid-szf/sk/2/gy/hk

1967. január 27.

a felújított szolnoki cukorgyár rekordot ért el a most végetért cukorgyártási szezonban. a tervezett harmincegy és félezer vagon helyett 38 000 vagon répat dolgozott fel és 4 600 vagon kiváló minőségű cukrot állított elő. figyelembe véve hazánk egy főre jutó évi 30 kiló cukorfogyasztását, ez a mennyiség másfélmillió ember egyévi szükségletét fedezi. /mti/

--

bb. 21. dr. polinszky károly

k fe/sze/gy/hk

1967. január 27.

művelődésügyi miniszterhelyettes vezette három tagú felsőoktatási küldöttség, amely moszkvában és varsóban folytatott megbeszéléseket a felsőoktatás néhány kérdéséről, csütörtökön éjszaka visszatért budapestre./mti/

--

12.37/ju 1450s-

-10-

bb. 22. időjárásjelentés

sze/gy/

1967. január 27.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken délben: a hőmérséklet csökken

az atlanti óceánról érkező igen enyhe és nedves levegő, amely csütörtökön szárazföldünknek a 45. és 55. szélességi köre közötti zónában okozott szokatlan enyhe, esős és szeles időt, továbbhalad kelet felé. pénteken hajnalban ezt az enyhe nyugati áramlást ismét hidegebb északnyugati áramlás váltotta fel, így lehetőség nyílt a skandinávia területén felhalmozódott igen hideg légtömegek dél felé történő elmozdulására. hazánk területe csütörtökön lényegesen eltérő időjárásu zónákra oszlott, sok helyen egész napon át tartott a köd, zuzmara, helyenként ónos szitálást, ónos esőt észleltek. békéscsaba, szolnok, kékestető vonalától északkeletre napsütés nem volt, máshol viszont egy- és öt óra közötti napfénytartamot mértek. az ország nyugati részlein napközben érintő időjárás frontok elsősorban a dunántúlon felszaggatták a hideg légpárnát, így magyaróvár-sopron, valamint tatabánya és zirc környékén a hőmérséklet napközben plusz 9- plusz 10 fokig emelkedett. máshol plusz 2- plusz 7 fok között váltakozott, de budapest- békéscsaba vonalától északkeletre csak 0- plusz 2 fokot ért el, a sajó-hernád völgyében pedig kevéssel fagypontra maradt. pénteken reggelre plusz 2- mínusz 2, a vastagabb hóval borított területeken mínusz 3- mínusz 7 fokig hűlt le a levegő. a péntek reggel 7 óráig terjedő 24 óra alatt kevés hely kivételével esett általában 5 milliméternél kevesebb csapadék, északkeleten részben havaseső, hó alakjában. péntek délelőtt általánosan enyhe, helyenként szeles idő uralkodott, a hőmérséklet 11 órakor plusz 2- plusz 7 fok között váltakozott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 1,2 fok volt, 2,2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, több helyen futóesővel, később hózáporral. élénk, átmenetileg erős, helyenként viharos északnyugati szél, a hőmérséklet csökken. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 4- plusz 1, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 0- plusz 5 fok között.

a duna vízállása budapestnél 291 centiméter./mti/

13.17/ju 1450s-

-17-

bb. 23. a szőlő ~~gyártás~~ ^{metszés} gépesítésével kísérleteznek

i cs/j/gy/hk

1967. január 27.

Érdekes, jelentősnek ígérkező kísérletbe kezdtek a mezőgazdasági gépkísérleti intézet szakemberei a balatonboglári állami gazdaság 500 holdas szőlőjében: magasművelésű szőlőtelepeken vizsgálják a hazai gyártású pneumatikus metszőolló használhatóságát. a metszés gépesítésében nagy fontosságú kompresszor ugyancsak hazai készítmény. a kezdeményezés különösen azért fontos, mert az erős vesszejű szőlőoltványok gépi metszése révén 40-60 százalékos teljesítménynövekedés várható. az új módszernek mindezekon kívül nagy előnye, hogy míg korábban a nők kezét mindig erősen megviselte a kézi metszőolló, a pneumatikus metszőolló használatánál főleg a hozzáértés és az ügyesség kap szerepet, s így a férfiakéval azonos teljesítményt érhetnek el./mti/

bb. 24. új tankállomás a szanki olajmezőn

vid-szf/sk/3/gy/hk

1967. január 27.

a nemrég feltárt szanki olaj- és gázmezőn pénteken új tankállomást helyeztek üzembe, ez már a második ilyen létesítmény szankon. a nyolcmillió forintnyi költséggel épült nagy tartályok és berendezések a mező távolabbi kutjaiból kitermelt olajat gyűjtik össze. az összegyűjtött olajból kiválasztják a főlogázt, azután az olajat 12 kilométeres csővezetéken a jásszentlászlói vasutállomásra szivattyúzzák és onnan továbbítják tartálykocsikban a finomítóba. a leválasztott földgáz egy részét fáklyákban elégetik, más részét a helyszínen a tartályok melegítésére használják, hogy a hideg időben ne dermedjen meg az olaj. amikor elkészült a már épülő szank-üllési távvezeték, a fáklyás elégetést megszüntetik és a szanki kutak kísérő gázát az új vezetéken a szegedi, illetve a hódmezővásárhelyre tartó távvezetékbe bocsátják.

szankon az idén számos új olajkutat nyitnak meg, ezek részben az új tankállomás segítségével az idén körülbelül 70 000 tonna olajjal növelik a nagyalföldi kőolajtermelő vállalat termelését./mti/

13,50 1450 s-

12

le

bb. 25. új hidat avattak a bodrogon

vid-szf/sk/2/gy/hk

1967. január 27.

pénteken, a borsod megyei alsóberecki községnél ünnepélyesen felavatták a bodrog új hidját, amely a zempléni hegyvidéket a bodrogzuji és a szabolcsi falvakkal köti össze. az új hidat kisszecső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes adta át a forgalomnak, a megye és sátoraljauj helyjárás vezetőinek, valamint a környező községek küldöttjeinek jelenlétében.

a több mint 11 millió forintos beruházással készült, korszerű, feszített vasbeton-szerkezetű hid egyetlen 70 méter hosszú szárnnyal iveli át a folyó medrét. két tartópillérét az altalajba süllyesztett 144 - egyenként 12 méteres - vascsőlp tartja. a 115 méter hosszú és 10 méter széles tetszetős vonalú új építmény a bodrog legszebb és leghosszabb hidja./mti/

bb. 26. huszonkét ibusz különvonat a szovjetunióba - ibusz jubileumi bál a gellértben - érdekes idegenforgalmi tervek
t hbj/sze/gy/hk

1967. január 27.

1967: a nemzetközi idegenforgalom éve, s az idén ünnepli az ibusz fennállásának 65. évfordulóját. ebből az alkalomból pénteken szücs miklós, az ibusz osztályvezetője sajtótájékoztatón ismertette a vállalat terveit.

az ibusz február 11-én rendezi meg a gellért szállóban nemzetközi jubileumi bálját, amelyre 350-400 külföldi vendéget vár, a többi között szovjet, lengyel, ndk, román, bolgár, jugoszláv, osztrák turistacsoportokat és nyolc-tíz külföldi utazási iroda vezérigazgatóját.

akik 1967-től, a következő években ötször, vagy tizszer vesznek részt ibusz társasutazáson, jutalomként egyszer ingyen utazhatnak.

az „utazás öröme”, jellegével gyermekrajz-kiállítási pályázatot ír ki, a „pályamunkákat”, az általános iskolások május 1-ig nyújthatják be. a legjobbakat jutalmazzák, az első helyezést elért ifjú képzőművészek külföldi üdülésben részesülnek.

/folyt. köv./
14.47/ju

1600 s

-13-

hbc

bb. 26. / huszonkét ibusz.... folyt./ gy

a nemzetközi munkásmozgalom nagy ünnepének, a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójának évében 22 különvonatot indít az ibusz a szovjetunióba. tizenhét különvonat jegyeit már megvásárolták. november 7-re három különvonat indul moszkvába, leningrádba, illetve kievbe.

a nemzetközi idegenforgalmi év során az ibusz berlinben és moszkvában önálló, 15 európai és közel-keleti országban pedig a kereskedelmi kamarával együtt szervez idegenforgalmi kiállítást. az üzemek, vállalatok és intézmények dolgozói számára - elsősorban ausztriába - kínál öt napra olcsó áron társasutazást./mti/

bb. 27. csak átmeneti az enyheség : hamarosan lehülés érkezik - a dunántúlon már „foltos”, a hó, a hegyek még tartják a vastag „bundájukat”,
1 cs/sk/gy/hk 1967. január 27.

az európai időjárást napok óta meghatározó hatalmas ciklonrendszer központja ma reggel gyors mozgással a balti-tengertől délre fekvő területek fölé tolódozott át. ennek következtében 100 kilométer sebességű széllel, enyhe légtömegek érkeztek hazánkba is északnyugat felől. az enyhe légáramlás országsszerte négy-hét fokra melegítette fel a talajközeli rétegeket, sőt a déli órákban sopron, győr és szentgotthárd vidékéről hét-nyolc fokot jelentettek a megfigyelők. a csapadékzóna pénteken elhagyta az ország területét, s a déli órákban csaknem mindenütt derült, vagy gyengén felhős volt az idő. a szinte tavaszias napsütés és az enyhe szél a hóréteget erősen lepasztotta. a dunántúlon helyenként már „foltos”, a hóréteg, s általában egy-hat centiméteres az erősen elkásásodott hó. ugyanakkor a hegyek még őrzik a vastag, téli „bundájukat”, a kékestetőn pénteken reggel 81 centimétert mérték és a hó minősége sem romlott, a hőmérséklet ott a délutáni órákban sem emelkedett minusz 2 fok fölé.

a meteorológiai intézetközponti előrejelző osztályán közölték, hogy a rendkívüli enyheség csak átmeneti jellegű. a keleti-ten-

ger partvidékére ugyanis megérkezett az enyheséget követő északi hideg légáramlat. számítanunk kell tehát arra, hogy a csütörtöki és pénteki szép idő után hamarosan ismét a télies tél kerül uralomra. az előrejelzés szerint szombaton felhőátvonulásokra, szórványos esőkre, hózáporokra van kilátás, az élénk északnyugati szél időnként viharos erősségű lesz. a szombat reggeli minimumok mínusz 4- plusz 1, a délutáni maximumok nulla- plusz 5 fok között alakulnak ki./mti/

15.35/szb 16⁰⁰S:

-14-

bb 28. aranyérmet nyertek a magyar könyvek görögországban

1 kf/kf-lm hk

1967. január 27.

görögországban, patras városában, egyhónapos nemzetközi könyvkiállítást rendeztek, amelyen a vendéglátókon kívül 14 ország állította ki válogatott könyveit. hazánk mintegy 200 idegennyelvű és magyar könyvet mutatott be.

a nemzetközi kiállításon sikere volt a magyar könyveknek. a most kapott értesítés szerint a bírálóbizottság a könyvek szép kiviteléért aranyérmet adományozott. aranyérmet kapott még olaszország és románia./mti/

--

bb 29. jó munkáról számolhatnak be választóiknak az esztergomi tanács tagok - a városi tanács ülése

vid szf/sk-lm /3/ hk

1967. január 27.

az esztergomi városi tanács pénteki ülése összegezte négy év munkáját. a határozattá emelkedett beszámolóval nyugodtan állhatnak választóik elé a tanács tagok. a számok kedvező mérleget mutatnak megbízatásuk teljesítéséről. néhány kivétellel valamennyien aktívan részt vettek a munkában. a végrehajtó bizottság több mint 1000 határozatot hozott, az állandó bizottságok határozatainak száma pedig 170. a határozatok végrehajtását gondosan ellenőrizték. így sikerült a közérdekű javaslatok túlnyomó többségét megvalósítani.

négy év alatt sok új létesítménnyel gazdagodott a város. elkészült a kis-duna híd, több utcát, teret rendeztek, 22 kilométernyi járda és ut, tíz kilométer hosszú vízvezeték-hálózat épült többek között. az árvíz elleni védekezésre nyolcmillió forintot fordítottak. a nagy idegenforgalmu város kereskedelmének és vendéglátóiparának fejlesztésére több mint 40 milliót költöttek. jelentős összeggel járultak hozzá a nyári művészeti egyetem, a várjátékok megrendezéséhez.

az üzemek gyors fejlődése új arculatot adott esztergomnak. ma már nemcsak műemlékeiről, múzeumairól, hanem kiváló gyártmányairól is ismert esztergom./mti/

--

15.47/szb

16⁰⁰S:

-15-

Me

bb 30. helytörténeti bizottság alakult szolnokon

vid kz/sk-lm /2/ szf

1967. január 27.

helytörténeti bizottságot alakított pénteki ülésén a szolnok megyei népművelési tanács. a bizottság feladata lesz, hogy a megye városaiban és községeiben működő honismereti szakkörök munkáját segítse, irányítsa és közreműködésükkel feldolgozza a tiszamenti megye történelmileg gazdag múltját és felszabadulás utáni fejlődését. hazánk felszabadulásának 25. évfordulójára összefoglaló munkát készítenek a mezőgazdasági jellegű szolnok megye negyedévszázados átalakulásáról és gyorsütemű szocialista fejlődéséről./mti/

bb 31. vita a mezőgazdasági dolgozók egészségügyi helyzetéről

vid kz/sk-lm /2/ szf/

1967. január 27.

a magyar higiénikusok társaságának tiszántúli tagozata pénteken ülést tartott szolnokon. az ülésen szolnok, heves, hajdu és borsod megye állami közegészségügyi felügyelőinek és higiénikus orvosainak részvételével megvitatták a mezőgazdasági dolgozók egészségügyi helyzetével kapcsolatos legfontosabb problémákat. foglalkoztak többek között a krónikus nővényvédőszer ártalmakkal, a parathion okozta megbetegedésekkel, vizsgálták a gümőkóros szarvasmarhaállomány hatását a gondozókra és megvitatták a szocialista mezőgazdasági nagyüzemek telepítésének higiéniai kérdéseit. az ülésen megalakították a magyar higiénikusok társaságának északkelet-magyarországi tagozatát./mti/

bb 32. nagyvadászat hálóval

vid kz/sk-lm /2/ szf

1967. január 27.

hat zala megyei vadásztársaság területén pénteken nagyvadászat kezdődött. puskák helyett azonban kilométer hosszúságú hálókkal próbálják elejteni a gyorslábú, ügyes tapsifüleseket. a hálós vadászat öt napig tart. a befogott nyulakat részben az ország más vadásztársaságai, részben pedig külföldiek használják fel állományuk felfrissítésére./mti/

15.50/Lm 1730¹_{14c}

- 16 -

114

bb 33. három új gépkocsikarbantartó és szervizállomást adnak át az idén - sajtótájékoztató a magyar autóklubban

t sb/sk/lm hk

1967. január 27.

a magyar autóklub tanácsstermében pénteken sajtótájékoztatót ismertette a kpm autófenntartó ipari tröszt ez évi feladatait és műszaki-fejlesztési terveit kovács béla, a tröszt vezérigazgatója. megemlítette, hogy rendkívül nagy az autószervez-, karbantartási- és javítási feladat, mert az utóbbi öt évben megkétszereződött az ország gépkocsiállománya és a tervek, számítások szerint 1970-ig újra megkétszereződik.

a tröszt dolgozói az idén 13 000 gépkocsi - ebből 2 000 személyautó - nagyjavítását vállalják és mintegy 35 000 kocsinál fődarab-felújítást végeznek el. a gyártmánytípusonként megszervezett sorozatjavítás módszerével felére csökkenték a gépkocsi javításának idejét és kedvezően alakult a javítás minősége is. a tröszt debreceni vállalata egyes típusok esetében már azt is megtehetette, hogy a nagyjavításból kikerült gépkocsira több garanciát adott, mint a gyárak a teljesen új kocsi. így a szokásos 10 000 helyett 15 000, 20 000 kilométernyi ut megtételéig nyújt garanciát. a tröszt felhívására most a többi vállalat szakemberei is megkezdik az előkészületeket a garanciális kötelezettségek kiterjesztésére.

az idén újabb három szerviz-és karbantartó-állomás üzembehelyezésével fejlesztik szolgáltatásaikat. szeptemberben szolnokon, októberben zalaegerszegen és az év végén budapesten, a kerepesi úton adnak át új állomást. ebben az évben több szervizállomáson megkezdik az árusítást azoknak az egyszerű gépkocsi felszerelési tárgyakkal és alkatrészekkel - ablaktörlő-, izzó, stb. - amelyeket a gépkocsitulajdonos maga is kicserélhet. az idén sor kerül egy újabb nagy budapesti szerviz-és karbantartó-állomás építésére a balaton műút mellett, a boldizsár úton. ezenkívül a tröszt autómentő járműparkját öt új kocsival bővítik./mti/

15.46/Lm 1730¹_{14c}

-17-

114

bb 34. metszik a szőlőt a balaton-parton

vid kz/sk-lm /2/ szf

1967. január 27.

tavaszi hangulat uralkodik a balatoni borvidék szőlőskertjeiben, csopak, somló, badacsonyi és balatonakali domboldalain az állami gazdaság szakmunkásai megkezdtek a szőlők metszését. a sorok közt már elolvadt a hó, így mindenütt zavartalanul dolgozhatnak. a metszés előreláthatólag március elejére fejeződik be./mti/

--

bb 35. ülésezett a szabolicsi ifjúság munkások parlamentje

vid szf/sk-lm /1/

1967. január 27.

a kiskunfélegyházi bizottságának rendezésében pénteken nyíregyházán ülést tartott a szabolicsi-szatmári megyei ifjúság munkások parlamentje. a megye ipari üzemeiben dolgozó fiatalok képviselői mérszáros voltának, a kiskun központi bizottsága ifjúság osztálya vezetőjének tájékoztatója alapján a munkásifjúság politikai, gazdasági, erkölcsi, kulturális és szociális helyzetéről, s ezzel kapcsolatos néhány problémáról tanácskoztak.

a tanácskozáson részt vett ribiánszki róbert, a kiskun központi bizottságának titkára is./mti/

--

bb 36. fejtrágyázás elméletben és gyakorlatban - munkában a műtrágyaszóró gépek - tanácskoznak a szakemberek

vid kz/sk-lm /3/

1967. január 27.

békés megyében, ahol mintegy 200 000 hold jól fejlett őszi buza pihen az itt még összefüggő hótakaró alatt, pénteken hajnalban sok helyen munkába álltak a műtrágyaszóró gépek. a később, szinte tavasziasan erős napsütés meggátolta munkájukat, de így is sok száz holdra szórták ki a fejlődést serkentő tápanyagokat. a békéscsabai városi tanács dísztermében ugyanekkor mintegy 120 állami gazdasági és termelőszövetkezeti szakember tanácskozott a búzatermesztés legidősebb kérdéseiről, a fejtrágyázás helyes idejének és adagjának megválasztásával kapcsolatos szakproblémákról./mti/

16.29/s 1730hc

--
-ip-

100

bb 37. a részesedés negyven százaléka prémium - zárszámadás a szentesi felszabadulás termelőszövetkezetben

vid kz/sk-lm /3/ szf

1967. január 27.

pénteken tartotta zárszámadási közgyűlését csongrád megye legrégebbi közös gazdasága, a szentesi felszabadulás termelőszövetkezet. a számvetés szerint az elmúlt év kiemelkedő eredményeit a szentesi szövetkezeti gazdák jórészt a közmegelegedésre bevezetett széleskörű premizálásnak köszönhetik. ebben a közös gazdaságban a növénytermesztők a terven felüli áru 15 százalékát kapják meg prémiumként természetben vagy készpénzben. a tehenészek prémiuma a terven felüli termelt tej 30 százaléka. a sertésgondozók pedig a hizlalási súly és a takarmányfelhasználás arányában részesülnek prémiumban. e hatékony anyagi ösztönzés eredményeként a szövetkezetben minden munkát időben, jó minőségben és rendkívüli gonddal végeztek el. mindennél beszédesebben szól emellett az a körülmény, hogy a tervezettnél jóval magasabb jövedelmükből kerekén 50 forint jutott minden egyes munkaegységre, s ennek csaknem 40 százaléka prémium./mti/

--

bb 38. molnár-felújítás a békéscsabai jókai színházban

vid kz/sk-lm /1/

1967. január 27.

a békéscsabai jókai színház pénteken este felújította molnár ferenc doktor ur című háromfelvonásos zenés bűnözőját. az előadásban a jókai színház társulatának legjobbjai léptek színpadra. a főbb szerepeket székely tamás, barcza éva, felkai eszter, dénes piroska, cserényi béla és széplaky endre alakította. a bohózatot az idény végéig a megye számos községében is bemutatják./mti/

--

bb 39. bűnügyi komédia bemutatója debrecenben

vid kz/sk-lm /1/ szf

1967. január 27.

debrecenben pénteken este a csokonai színház művészei bemutatták robert thomas szegény daniel című bűnügyi komédiáját. a kamaraszínházban tartott bemutatón a szerepeket kőzdy györgy, sárosi rezső, huszár lászló, csáki magda, sarkai imre és téby katalin alakította. a darabot ruszt józsef rendezte./mti/

16.30/lm 1730hc

--
-19-

100

bb 40. szlovák nemzetiségi gyűlés acsán

vid-szf szb -cz /1/

1967. január 27.

a magyarországi szlovákok demokratikus szövetsége pénteken az acsai művelődési otthonban nemzetiségi gyűlést rendezett. bielik györgy a szövetség főtitkára és józsa kálmán, a váci járási tanács vb. elnökhelyettese ismertette az mszmp ix. kongresszusának munkáját, valamint a választások előkészületeit. a gyűlés után a nagytarcsai szlovák nemzetiségi kulturcsoport adott műsort. /mti/

bb 41. bolgár barátsági est baján

vid-kz/sk szb szf /3/

1967. január 27.

„népek élete és étele,, elnevezéssel érdekes barátsági estek sorozatát rendezik meg a télen baján. az első barátsági estre a budapesti bolgár kultúra közreműködésével pénteken került sor. az egész estét betöltő rendezvényen élménybeszámolók hangzottak el, színes dokumentum-filmeket vetítettek. az ez alkalomból megnyitott kiállítás pedig a bolgár népviseletet és a szófiai téli divatot mutatta be az érdeklődőknek. a barátsági estet bezáró vacsorát kirill zarev aranyérmes bolgár szakács remekelte, természetesen eredeti bolgár receptek szerint. hasonló programmal hamarosan csehszlovák és jugoszláv estet is rendeznek baján. /mti/

bb 42. bemutatták peter weiss vizsgálat című oratóriumát

t pr/sze szb -cz /5/

1967. január 27.

pénteken este a nemzeti színházban bemutatták peter weiss „vizsgálat,, című oratóriumát, amelynek témájául a frankfurti auschwitz-per szolgált. a tizenegy énekből álló, ritmikus prózában írt darab major tamás kétszeres kossuth-díjas kiváló művész rendezői irányításával ért előadássá, s szavai szerint:

/folyt. köv./

16.45/szb 17³⁰ luc

-20-

bb 42. /bemutatták... 1. folyt./- szb

- „, a tények szörnyősége - a szörnyőségek költészete,, ezt a címet le lehetne adni annak a művészi munkának meghatározására, amelyet peter weiss végzett el egyrészt az auschwitz-per dokumentumanyagának feldolgozásával, másrészt az önmagával való hatalmas küzdelem megvívásával. hihetetlenül érdekes az az ut, amelyet ez a nagy író megtett a pokoli embertelenség ábrázolásától addig, ameddig eljutott napjaink katasztrófális és értelmetlen poklának leírásától a kiút kereséséhez; kimutatva valamennyiünk felelősségét korunk nagy kérdésében: élhetünk-e a nekünk adott óriási lehetőségekkel, győzhet-e az emberi értelem a földön. a vizsgálat egy olyan oratórium, amely az élet legizgalmasabb drámáját tartalmazza. és ebben a drámában valamennyien részt veszünk. hogyan történhettek meg ezek a szörnyőségek - kérdezi a darabban szereplő bíró - de mintha a nézők maguk tenék fel ezt a kérdést. a darab figyelmeztet arra, hogy ez könnyen újra megtörténhet.,,

a nagyszerű pénteki bemutatón az oratórium vádló és védő, vádlott és tanu szerepeiben színpadra lépett - s vállalt jelentős részt a darab sikerre vitelében - neves művészeink egész sora, köztük rajz jános, avar istván, kálmán györgy, agárdi gábor, ungvári lászló, balázs samu, básti lajos, egri istván és makay margit. /mti/

bb 43. rendhagyó „előadás,,

i pr/sze szb -cz /1/

1967. január 27.

színhelye volt pénteken délben a fővárosi operettszínház színpada: névadó ünnepséget rendeztek a színház két művésze - hadics lászló és csányi jános - gyermekeinek. a kedves kis eseményt a sziv utcai általános iskola énekkarának rövid műsora színesítette. /mti/

16.50/szb 17³⁰ luc

-21-

bb 44. csak friss tojás kerül forgalomba - hétfőtől újabb 10 fillérrel mérséklék a tojás árát

kf/s /5/ cz

1967. január 27.

az utóbbi időben a tojás minősége ellen felmerült panaszok megszűnnek. az élelmiszeripar ugyanis az előző éveknél korábban, már január végén, friss tojással tudja ellátni a kereskedelmet és a lakosságot. ezzel együtt a tojás árát is tovább mérsékelik.

a legújabb rendelkezés szerint már csak friss tojást árusítanak az élelmiszerboltok, a közért árudák, tejboltok, stb. a hét végén mintegy 6-7 millió friss tojás került forgalomba, 50 százalékkal több, mint a megelőző években ilyenkor. ez a nagy mennyiség nemcsak folyamatos és zavartalan ellátást tesz lehetővé, hanem a kifogástalan, a jó minőség tartását is biztosítja. a tojás ára január 23-tól 10 fillérrel csökkent, január 30-tól hétfőtől pedig újabb tíz fillérrel lesz olcsóbb.

a háziasszonyok számára bizonyára örvendetes intézkedést a nagyüzemi tojástermelés nyomán kialakult kedvezőbb felvásárlás tette lehetővé. az idén ugyanis egy hét alatt négyszer annyi tojást vásárolt fel a baromfiipar, mint a korábbi években. néhány éve még a tojástermelés zömét, körülbelül 80-85 százalékát, a kisárutermelő gazdaságok adták, s mert ezek téli tojáshozama alacsony volt, nagy gondot okozott a téli szükségletek kielégítése. ezért az élelmiszeripar a friss tojás hiányát hűtőházi és meszes tojással kényszerült pótolni. a nagyüzemi tojástermelés fejlődése, a tojásgyárak üzembeállítása jelentősen megnövelte a téli tojáshozamot, s így két éve feleslegessé vált a tojás mésszel való tartósítása, most pedig már januárban lehetővé vált a közönség ellátása friss tojással. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 17.sz. hírünk / a lottó nyerőszámai / második bekezdésének utolsó sora helyesen : sorsoláson a h a r m a d i k játékhet szelvényei vesznek részt. /mti/

17.00/s 1730/100

- 22 -

100

bb 45. iparművészeti kiállítás

t fe/sze szb -cz /2/

1967. január 27.

nyílt pénteken a műszaki egyetem irinyi józsef utcai diákotthonában. lányi ottóné művészeti előadó megnyitó beszédében a tárlaton egybegyűlt fiatal hallgatóságnak történelmi áttekintést adott a magyar iparművészet többévszázados fejlődéséről, s napjainkban egyre nagyobb szerepet betöltő jelentőségéről. ezt illusztrálják a vitrinekben és a falakon látható művészeti alkotások - jelölés hazai, kerámikus, textil és ötvösművészek munkái, a kulturált lakást díszítő művészi tárgyak. /mti/

--

bb 46. magyar-bolgár szakértők tanácskozása a mezőgazdasági gépgyártásban kialakuló tudományos együttműködésről

i sz/sze szb -cz /2/

1967. január 27.

a bolgár mezőgazdasági gépgyártó ipar szakértőinek egy csoportja tartózkodik budapesten, akik rajcsin priamovnak a bolgár mezőgép és traktoripari egyesület vezérigazgató-helyettesének vezetésével pénteken délután látogatást tettek a mezőgazdasági gépkísérleti intézetben. a magyar és a bolgár szakértők tanácskozásokat folytattak a mezőgazdasági gépgyártásban kialakuló tudományos együttműködésről. dr. bánházi gyula, az intézet igazgatója és több kutatómérnök szakfilmmel kísért beszámolóban ismertette az intézet múlt évben elért kutatási eredményeit, a zöldség-, a szőlő- és gyümölcsstermesztés gépesítésében szerzett tapasztalatokat. a beszámolók tájékoztatást kívántak nyújtani az agromás magyar-bolgár közös társaság által koordinált tudományos kutatómunkához. /mti/

--

18.07/szb

-23-

100 18 50 P

bb 47. 19 milliárd forint a harmadik ötéves tervben vizsgálódásra - előadásorozat a dunai árvizekről

t hbj/se szb -cz /6/

1967. január 27.

pénteken az országos vízügyi főigazgatóság és a tudományos ismeretterjesztő társulat rendezésében előadások hangzottak el a kossuth klubban „a duna árvizei és a főváros”, címmel. dégen imre, az országos vízügyi főigazgatóság vezetője elnöki megnyitójában hangsúlyozta, hogy a tudományos ismeretterjesztő társulat és az országos vízügyi főigazgatóság között megállapodás jött létre a vizsgálódással összefüggő ismeretterjesztő munka megszerzésére. a törekvés az, hogy a tsz-akadémiákon, előadásorozatokon ismertessék széles körben a vizsgálódás jelentőségét. a továbbiakban arról szót, hogy az árvízvédelemnek hazánkban rendkívüli jelentősége van. Európában csak a hollandok küzdöttek annyit a tenger ellen, mint mi az árvizek ellen. a harmadik ötéves tervben - tizenégy-milliárd forintot fordítunk vizsgálódási célokra, a védművek fenntartására fordított eszközökkel együtt a vizsgálódás tizenkilenc milliárd forintot igényel.

az ülésen ezután sipos béla, az országos vízügyi főigazgatóság árvízvédelmi főosztályának helyettes vezetője kifejtette, hogy a rendkívüli erőfeszítések ellenére a védvonalakon még akadnak „beteg”, szakaszok. ezeket gyógyítani kell. a vizsgálódás egyik feladata, hogy a nemzetközi hajózás fenntartására gondoskodják a folyamszabályozásról. különösen nagy feladatokat kell megoldani a felső dunán, rajka és gönyű között, ahol évenként félmillió köbméter sódert és kavicsot kell kiemelni a duna medréből, hogy megakadályozzák a zátonyok képződését. másik feladat: megoldani a jég levonulását folyóinkon. torlaszok képződése esetén ugyanis - miként a régebbi nagy árvizek tanúsítják - rendkívül nehéz védeni a gátakat. éppen ezért már a jégzajlás megindulásakor tizenegy jégtörő hajó dolgozik, hogy késleltesse az összefüggő jégtakaró kialakulását. s ha mégis jégpáncél fedné a dunát, a jégtörő hajók folyósokat nyitnak a folyómeder közepén, hogy ezzel is gyorsítsák a jég levonulását. a vízügyi szervek folyamatosan munkálkodnak a töltések korszerűsítésén, jelenleg elsősorban az alsó duna szakaszon, paks alatt. különösen nagy gondot fordítanak a gátak alatti altalajban jelentkező szivárgások megszüntetésére. a magyar árvízvédelem jó hírnevet szerzett az elmúlt évtizedekben: megbirkózott például az 1965-ös nagy árvízzel és a hagyományokhoz híven kell tovább munkálkodnia.

/folyt.köv./
18.36/szb

-24-

Wg

18 50 P

bb 47. /19 milliárd forint... 1. folyt./- szb

giltner andor a fővárosi tanács közmű és szolgáltatási igazgatóságának vezetője - mint a fővárosi árvízvédelmi szervezet operatív vezetője - ismertette a budapesti árvízvédelmi védvonalak kialakulásának történetét. a fővárosi dunaszakaszon több mint 80 km-es árvédekezési vonalon védekeznek az ár ellen. most arra törekszik a főváros, hogy a néhol még - viszonylag alacsonyabb - védvonalakat magasítsa. ez évtől folyamatosan javítják a partvédműveket, a munkálatok a margit sziget rézsű burkolatán már meg is kezdődtek. /mti/

.-

bb 50. hat család kivételével visszaköltöztek a lakók az árpád fejedelem ut 49 számú házba

t hbj/se szb -cz

1967. január 27.

a 3. kerület árpád fejedelem ut 49 a/b sz. házban - mint már jelentettük - pénteken erősebb mozgásokat észleltek, több helyütt megrepedeztek a válaszfalak és emiatt átmenetileg kiköltöztették a házból a lakókat. pénteken a délelőtti órákban megállapították, hogy az épület előtt húzódó 150 mm átmérőjű nyomóvezeték is eltört.

a délutáni órákban tervezők, statikusok újból megvizsgálták az épületet, ugyanakkor a vízművek hozzálátott az eltört nyomóvezeték helyreállításához. az esti órákban - a műszaki bizottság ülése után - bartos istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese a következő tájékoztatást adta:

- az eddigi vizsgálatok azt mutatják, hogy az épületben jelentkező mozgásokat az altalajba beszűremlett víz okozta. lehetséges, hogy vízszivárgás következtében a betonlap alatti kavicsréteg megcsuszott. hat lakást kiürítettek, az ott lakókat ideiglenesen a kacsóh pongrác uti lakótelepen helyezték el. az épületben a nap folyamán újabb veszélyes repedések nem mutatkoztak, az esti órákban már sikerült gondoskodni a gáz, a vízellátásról, a fűtés megoldható. a műszaki bizottság úgy döntött, hogy a kacsóh pongrác utra áttelepített hat család kivételével a többi lakó pénteken este visszaköltözhet otthonába. természetesen az épületet továbbra is műszaki megfigyelés alatt tartják. /mti/

.-

18.45/szb

-25-

19 45 P

Wg

bb 48. a pedagógusok szakszervezetének

sze szb cz

1967. január 27.

küldöttsége, mely a japán pedagógus szakszervezet meghívására a szakszervezet konferenciáján vett részt, pénteken hazaérkezett Japánból. /mti/

--

bb 49. Kass János grafikusművész kiállítása

t fe/sze szb -cz

1967. január 27.

nyílt meg pénteken a kulturális kapcsolatok intézetének Dorottya utcai kiállító termében. Juhász Ferenc költő a tárlatot megnyitó beszédében méltatta Kass János kutató-szellemű, mindig az újat kereső, játékos vonalakkal kifejezett magasszínvonalú művészetét, erről vallanak a tárlaton bemutatott alkotások - mitológiai és mai témájú - rézkarcai, tollrajzai, valamint a nagyközönség előtt már jól ismert könyvillusztrációi. /mti/

--

bb 51. időjárásjelentés

sze szb -cz

1967. január 27.

a meteorológiai intézet jelenti január 27-én, pénteken este:

a hőmérséklet kissé tovább csökken

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, több helyen futó hózáporral. élénk, átmenetileg erős, helyenkint viharos északnyugati szél. a hőmérséklet kissé tovább csökken. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 0 - plusz 5 fok között. /mti/

--

19.15/szb

-26-

2020 P

WKA

bb 52. a szovjet Gavrilov együttes Dunaujvárosban

vid fné szb -cz /2/

1967. január 27.

a Gavrilov ének-, zene- és táncegyüttes pénteken este Dunaujvárosban a Bartók Béla művelődési házban nagy sikerrel vendégszerepelt. a szovjet együttest nagy szeretettel köszöntötte a dunaujvárosi közönség, amely ezuttal az utóbbi tíz évben ötödször hívta meg a szovjet együttest. a szovjet népdalokat, katonadalokat, zeneszámokat, valamint a táncos életképeket nagy tapssal honorálta a közönség. az előadás végén virágcsokorral köszönték meg a szovjet művészegyüttes vendégszereplését. /mti/

--

21.40/szb

-27-

- v é g e -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

parlament

bkk 1. az országgyűlés pénteki ülése

di-ti-hi-sl-ie- / vm 1967. január 27.

pénteken az 1967. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslat tárgyalásával folytatta tanácskozását az országgyűlés. az ülésen polgár János elnökölt. az első felszólaló

Biszkó Béla volt.

Tisztelt országgyűlés!

az előttünk fekvő 1967. évi állami költségvetés összhangban van gazdaságpolitikánk céljaival, és a szocialista építő munka idei feladataival. előirányzatai biztosítják az e feladatok megvalósításához szükséges fedezetet, és országunk háztartásának pénzügyi egyensúlyát. erről győznek meg a költségvetés adatai és az indoklás, valamint Timár elvtárs expozéjában foglalt tanulságok. ez jó és megnyugtató, mivel valamennyien átérezzük azt a felelősséget, amellyel országunk gazdájának, a dolgozó népnek tartozunk a pénzzel való helyes, meggondolt és takarékos gazdálkodásért. a költségvetés tételai sokmilliós, sőt milliárdos összegek. mindazoknak, akik ezzel a pénzzel gazdálkodnak szem előtt kell tartaniuk: honnét származtak ezek az összegek, minden forint a dolgozó emberek becsületos munkájának, fáradtságának és erőfeszítésének az eredménye. ez pedig mindenkit arra kötelez, hogy minden forinttal gondosan, felelősen, a legcsekélyebb könnyelműség nélkül bánjon, amikor azt beosztja és felhasználja. a költségvetés tanúsága szerint ebben a szellemben jártak el azok, akik az államháztartás rendelkezésére álló összegeket, célszerűen elosztották.

a helyes és gondos pénzügyi gazdálkodás rendkívül fontos támasztéka gazdaságpolitikai céljaink valóra váltásának.

gazdaságpolitikánk minden tekintetben megfelel a magyar nép érdekeinek; célja a termelőerők és a szocialista tulajdonviszonyok fejlesztése, a munkásosztály, a parasztság, az egész dolgozó nép élet- és munkakörülményeinek szüntelen javítása.

/folyt. köv./

10.12/qy

10⁴⁰S.

- 1 -

bkk. 1. /az országgyűlés...1.folyt./e

tisztelt országgyűlés!

pártunk, a magyar szocialista munkáspárt reálpolitikát folytat. ez a politika szüntelenül nyomon követi az élet változásait. olyan korszakban élünk, és dolgozunk, amelynek bonyolult összefüggéseiből folyton új jelenségek és tendenciák alakulnak. pártunk a leghaladóbb tudomány: a marxizmus-leninizmus fénykörében állandóan kutatja, vizsgálja és elemzi ezeket a jelenségeket. az ebből adódó tanulságok és következtetések adnak indítékot a párt kezdeményezéseire.

ezekben a kezdeményezésekben és általában a párt politikájának kidolgozásában egyedül csak a dolgozó nép érdeke köt bennünket, s ezért bátran változtatunk a munkamódszereken, ha a fejlődő, a változó élet úgy kívánja. ezt jelenti a reálpolitika.

emlékeztetem a tisztelt országgyűlést: két és fél- három évvel ezelőtt kedvezőtlen jelenségeket tapasztaltunk a gazdasági életben. a jelenségek mélyreható elemzése alapján a központi bizottság 1964 decemberében határozatot hozott a kedvezőtlen tendenciák megváltoztatására. e határozat az 1965. évi népgazdasági tervről és a gazdálkodás hatékonyságának javításáról, az ötéves terv eredményes befejezéséről intézkedett, s legfontosabb elemei voltak: a termelékenység, az önköltség minél nagyobb javítása, az egész népgazdaság külkereskedelmi teljesítményének emelése, a munkafegyelem, a takarékosabb gazdálkodás, az elért életszínvonal szilárdítása és jövőre emelésének jobb megalapozása.

akkor elhangzottak aggályok is, hogy a párt elhatározásai bizonyos területeken a viszonyok stabilitását érintik. a párt szerepe, a reálpolitika azonban nem az, hogy tétlenül szemléljük a fejlődő élet szövevényéből felbukkanó jelenségeket és tendenciákat, hanem az, hogy a társadalom, a szocialista építő munka céljaiból kiindulva, kedvező irányú változásokat kezdeményezzünk. a bátor kezdeményezés olykor politikai kockázattal is jár, de ezt is vállalni kell. az 1964. évi decemberi határozatot is igazolta az élet, a fejlődés. akkor - átmeneti időre - csökkenteni kellett a termelés ütemét. ez azonban helyesnek bizonyult, mert a meghozott intézkedések nyomán növekedett a munka termelékenysége, lassu, de biztató ütemben emelkedett a termelés, minőségi változásokat értünk el a termelés szerkezetében és műszaki színvonalában, végeredményben pedig a szükségletek jobb kielégítésében.

/folyt.köv./

10.23/qö 10⁴9S-

bkk. 1. /az országgyűlés...2.folyt./e

a fejlődés követelményeinek és a lehetőségeknek mélyreható vizsgálata alapján jutott a párt arra az elhatározásra, hogy javasolja a gazdaságirányítási rendszer átfogó reformját. ismeretes a tisztelt országgyűlés előtt, hogy kiterjedt és alapos elemző munka előzte meg a reform kidolgozását. a párt legjobb közgazdászaink és szakembereink sokaságára támaszkodott. ők valóban tudásuk és tapasztalatuk legjavát adták, hogy a gazdaságirányítás reformja minden vonatkozásban megfeleljen szükségleteinknek és lehetőségeinknek, nagy lépéssel vigye előbbre fejlődésünket. a reform legfőbb célja, hogy erősítse szocialista rendszerünket, s meggyorsítsa a szocialista társadalom teljes felépítését, hogy tovább fejlessze a szocialista tulajdonviszonyokat és a termelőerőket. az is fontos cél, hogy növekedjék vállalatunk önállósága, megjavuljon termelékenységük, s országunk gazdasága az eddiginél jobban álljon helyt a nemzetközi munkamegosztásban. a reform révén el akarjuk érni, hogy emelkedjen az életszínvonal, a szocialista bérezés elve hatékonyabban érvényesüljön, szeretnénk, ha a társadalom számára többet és jobbat nyújtó egyének és kollektívák a megtermelt javakból is többet kapjanak.

a kormány és a gazdasági bizottság igen jelentős munkát végzett a reform előkészítésében. jóllehet még sok részletkérdésről vita zajlik, és a konkrét tennivalókat most dolgozzák ki, az új gazdasági mechanizmus elvei már világosak és közismertek.

az az év a reform gondos előkészítésének időszaka. ez bizonyos vonatkozásokban már a most tárgyalt költségvetésben is tükröződik. hiszen egyes előkészítő intézkedések már az idén életbelépnek. timár elvtárs expozéjában utalt például arra, hogy a vállalatok tulajdonképpen már 1967-ben a saját felelősségükre és kockázatukra eszközlik a beruházásokat. ezért is, másért is fontos, hogy a vállalatok idejekorán megismerjék az új gazdasági mechanizmusból adódó feladatokat, a követelményeket és a lehetőségeket, hogy a reform bevezetésének napjától kezdve élni tudjanak ezekkel.

/folyt.köv./

10.30/qy 11⁴9S-

parlament

/bkk.1. az országgyűlés...3.folyt./vm

a gazdaságirányítás reformjának időszerűségéről és szükségességéről az érdekeltek nagy többsége meg van győződve. amikor a párt ezt a kérdést felvetette, voltak, akik arra gondoltak, hogy valami gyökeres irányváltásról van szó, hogy a párt a korábbtól eltérő utat választott a népgazdaság problémáinak megoldására, hogy a gazdaságpolitika fő iránya változik. azóta már világossá vált, hogy nem erről van szó. a párt e nagy horderejű kezdeményezésének az értelme, hogy a szocializmus építésének módszereit az élet követelményeinek színvonalára emeljük. ez a feltétele annak, hogy kiaknázzuk a fejlődés során kivívott nagyobb lehetőségeinket, meggyorsítsuk haladásunkat.

a reform intézkedéseit átgondolva sokan azt mondják: ezek helyes, észszerű és magától értetődő lépések, miért nem dolgoztunk így már régebben is? azért, mert az új gazdasági mechanizmustól csak komplex voltában várhatjuk a fejlődés ütemének általános meggyorsulását, viszont a reform átfogó bevezetésének korábban nem voltak meg a feltételei. most, amikor megérték a feltételek, bevezetjük a reformot.

hazánk a második világháború után terhes örökséget vett át. mondhatná valaki: minek minderről beszélni. régen volt, s már senkit sem győz meg a ma gondjairól. mégis; egy bizonyos összefüggés miatt érdemes ezt megemlíteni.

magyarország az ipari fejlődésben elmaradt, agrárország volt. e falak között is heves viták folytak arról, hány esztendőig tart majd a háborús károk helyreállítása, az újjáépítés, az ország újjáépítését, az ipar nagyarányú fejlesztését, majd a mezőgazdasági termelés fellendítését, a szövetkezeti gazdálkodás megszilárdítását csak szigorúan centralizált vezetéssel valósíthattuk meg. a korábbi munka értékelésének ez fontos történelmi eleme.

a gazdasági munkában 1957 óta fokozatosan több nagy jelentőségű változást vezetünk be. eltöröltük a begyűjtést, áttértünk a felvásárlásra, a szerződés-kötések rendszerére. más területen a népgazdaság más ágaiban tökéletesítettük tervgazdálkodásunkat. mindez lehetővé tette, hogy 1966-ban átfogó reformtervezetet dolgozzunk ki, és fogadjunk el, amely komplex módon átfogja egész népgazdasági irányítási rendszerünket.

/folyt.köv./

10.40/gy 11° S

parlament

/bkk 1. az országgyűlés...4.folyt./vm

az életben, tisztelt országgyűlés, nemcsak azt fenyegeti kudarc, aki elkésik, hanem azt is, aki elsietti a dolgokat és nem találja el az alkalmas időt. a feltételek alapos vizsgálata, a tennivalók elmélyült megfontolása, a megfelelő időpont kiválasztása a gazdaságirányítási reform sikerének biztosítékai közé tartozik.

a realpolitika éppen azt jelenti, hogy az összes jelenségek és tendenciák elemzésének eredményeként a párt a megfelelő időben kezdeményez.

más összefüggésekben is találkozunk némelykor ezzel a visszakerékezéssel, amikor a párt kezdeményező lépéseit egyébként helyes emberek megjegyzik: ezt már régebben is megtehettük volna. van, aki például ezt mondja: helyes és bölcs dolog, ahogyan ma a szocialista nemzeti egység kérdését felvetjük és ezt az egységet kovácsoljuk, de már régen megtehettük volna. azonban ez sem így áll tisztelt országgyűlés! a párt lényegében évtizedek óta a nemzeti összefogás kikovácsolásán dolgozik. ennek a munkának különböző fázisai voltak a történelmi folyamatban. a nemzeti egység mindenkor tartalmát és fokát azonban az határozza meg, hogy az adott időben hol tartott fejlődésben a társadalom. valamennyien látjuk, s tapasztaljuk, hogy ma azok az emberek is készek beilleszkedni a szocialista nemzeti egységfrontba, akik - mondjuk - hat-nyolc évvel ezelőtt még távol tartották magukat a közös erőfeszítésektől. ma hajlandók dolgozni azért, amiért akkor még nem dolgoztak tudatosan. ez a realitás ad tartalmat a szocialista nemzeti egységnek úgy, ahogyan az ma felvetődik.

hasonló a helyzet a szocialista demokratizmus fejlesztésével, az ezzel kapcsolatos mai igényekkel és teendőkkel is. egyesek, bár lelkesen üdvözlik a párt ilyen irányú munkáját és törekvéseit, megjegyzik, hogy már előbbre tartanánk, ha ezt régebben is így csináltuk volna.

/folyt.köv./

10.45/gy 11° S

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés...5.folyt./e

itt azonban megint csak a realpolitika alfájáról és omegájáról van szó, tisztelt országgyűlés; mindent a maga idejében, de mindenképp szembe kell szállni azzal a tévedéssel, amely szerint, mintha mi most vetnénk meg a szocialista demokrácia alapjait, ez nem így van, nálunk eddig is demokrácia volt, a szocializmust építő nép demokráciája, mindaz, amit építettünk és elvégeztünk, a népet szolgálta, a nép javára történt, a kérdést ez dönti el, az elért fejlődés magával hozta, hogy eljött az ideje a szocialista demokratizmus továbbfejlesztésének, a párt az egész dolgozó néppel együtt keresi ennek újabb formáit és módzatait, és sok mindent kezdeményez ennek érdekében.

ezzel a törekvéssel kapcsolatban sok minden érlelődik, így az a gondolat is, hogyan növekedhetne az országgyűlés szerepe, hogyan fejlődhetne az országgyűlési képviselők munkája.

ha az országgyűlés négy esztendei tevékenységét áttekintjük, megállapíthatjuk, hogy jó munkát végezt és jelentős szerepet töltött be e fontos időszak feladatainak megoldásában, számos új és nagyjelentőségű törvényt alkotott, mint amilyen például az oktatási törvény, az építési törvény, vagy a választójogi törvény, elfogadta a harmadik ötéves tervet, valamennyit tudjuk és nagyra értékeljük, hogy a képviselő elvtársak aktívan és sokoldalúan bekapcsolódtak választókerületük feladatainak megoldásába, példás volt a megyei képviselőcsoportok tevékenysége, igen sokat tettek a választópolgárok tájékoztatásáért, ösztönzéséért és mozgósításáért, jelentős és eredményes munka folyt az országgyűlés bizottságaiban, olyan érdemi munka, amely hatékonyan befolyásolta a törvényalkotást, valamint az országos irányító szervek tevékenységét, a különböző törvényjavaslatok előkészítésében és vitájában sok-sok képviselőtársunk előnyösen befolyásolta a kormány munkáját; érdemes volt figyelni szavukra, javaslataikra, elgondolásaikra.

/folyt.köv./

10.48/gy 12° 9₂

- 6 -

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés...6.folyt./e

az országgyűlés által alkotott új választójogi törvény alapján márciusban új választásokat tartunk, jó alkalom ez arra is, hogy vizsgáljuk: hogyan fejleszthetnénk tovább az országgyűlés szerepét és munkáját? a párt úgy véli, hogy ez igen jelentős eleme lehet a szocialista demokratizmus sokoldalú továbbfejlesztésének, amikor a párt azon van, hogy a szocialista demokrácia szellemében még több dolgozó embert vonjunk be a közügyek eldöntésébe és intézésébe, magától értetődő az országgyűlés szerepe megnövekedésének igénye.

úgy gondoljuk, nagyobb hangsúlyt kell kapnia az országgyűlés és a kormány viszonyában a kormány függőségének, beszámolási kötelezettségének.

az országgyűlési képviselők magukkal hozzák ebbe a terepbe a dolgozó emberek tapasztalatait, véleményét, ezt fejezik ki a képviselők, amikor hozzájárulnak a törvényjavaslatok minél jobb kimunkálásához, vagy amikor elbírálják a kormányzati szervek tevékenységét, úgy véljük, mennél teljesebben jutnak kifejezésre az országgyűlés vitáiban ezek a tapasztalatok és vélemények, annál jobban érvényesülnek a társadalmi érdekek, ez pedig teljes mértékben megfelel a párt törekvéseinek, fontolóra kell vennünk, hogyan biztosítsunk kiterjedtebb befolyást az országgyűlési képviselők véleményének a kérdések eldöntésénél és a kormány munkájának meghatározásánál.

itt van például a mostani költségvetés, ebben a törvényjavaslatban ugyan látható bizonyos előrehaladás e tekintetben: van tartalék és bizonyos összeg - mintegy 50 millió forint -, aminek hovatartozásáról vita folyt a bizottságokban és erről is dönt az országgyűlés, ugyanakkor a költségvetésnek még mindig igen csekély az olyan tartaléka, amelynek felhasználásáról itt, az országgyűlésben egy alapos vita útján dönthetnénk, kétségtelen, tisztelt országgyűlés, hogy költségvetési szerveink rendszeresen és felelősen osztották be a nép pénzét, és jól meggondolták, mire mennyit fordíthat az ország, azt is tudjuk, hogy a költségvetés az elfogadott terv finanszírozását szolgálja, de úgy véljük, még nagyobb felelősség és még több realitás érvényesülne, ha az egyes tételek meghatározását jobban befolyásolná az országgyűlés és a költségvetés megvitatásakor egy, a mostaninál lényegesen nagyobb tartalékoval olyan igényeket is kielégíthetnénk, amelyek előbbre vinnék országos gazdálkodásunkat, itt nem a formáról van szó, hanem a lényegről, hogy jobban be kell vonni a képviselőket már a költségvetés előkészítésének munkájába, ugyanilyen jó és hasznos befolyást érvényesíthetne az országgyűlés, amikor hosszabb távu terveink felől határoz, az országgyűlés révén teljesebben jutna érvényre az egész nép tapasztalata, az osztársadalmi érdekek.

/folyt.köv./
10.55/gy

12° 9₂

- 7 -

ktl

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés...7.folyt./e

a termelő munkában dolgozó emberek a közélet különböző fórumain nem egyszer olyan jelenségekre hívják fel figyelmüket, amelyek idegenek céljainktól, olyan jelenségekre, amelyek a helyes politika és a célszerű elgondolások gyakorlati végrehajtása közben bukkannak elő, mert elgondolásaikat nem helyesen értelmezték, vagy éppenséggel eltorzították. az ilyen jelenségeket „fentről”, nem mindig lehet idejében észrevenni. a vezetésnek átfogóan kell vizsgálnia az életet, a fejlődést, mert különben döntései és intézkedései nem lehetnek általános érvényűek. de ahhoz, hogy általános érvényűek és hatékonyak legyenek, feltétlenül szükség van az olyan jelzésekre, amelyek a gyakran bonyolult és ellentmondásos fejlődés tényeiről, hogy úgy mondjam, az élet távolság sarkaitól is hírt adnak, ahhoz, hogy az átfogó elhatározások helyesek és előrevivők legyenek, az ilyen jelzéseknek is be kell kerülniük a vezetés látómezejébe. a párt véleménye szerint az országgyűlés munkáját ezen a síkon is tovább szükséges fejlesztenünk, hogy még inkább fórumává legyen a dolgozó nép tapasztalatai közkinccsá tételének. ez nagyon fontos segítséget nyújtana a pártnak és a kormánynak, és ezt a segítséget igénybe szándékozunk venni.

ezekkel a kérdésekkel összefüggésben említem meg a képviselői munka jobb megbecsülésének fontosságát is. a tisztelt országgyűlés tagjai tapasztalatból tudják, hogy a képviselőket nagy megbecsülés, tisztelet övezi; az országgyűlési képviselők nagy tekintélynek örvendenek választóik körében, akik bizalommal fordulnak hozzájuk és támogatják őket. de amikor a képviselő a dolgozók ügyes-bajos dolgait intézi, s ezért vagy más közérdekű ügyekben felkeresi a különböző hivatalokat és hatósági szerveket, nem mindig talál kellő megértésre. némelyik szerv és hivatal alkalmazottai úgy járnak el, mintha nem tudnák, kit és mit képvisel az országgyűlés tagja, kinek a nevében és kinek a megbízásából tért be hozzá, mintha ezek az emberek elfelejtették, hogy a képviselő szava - a gazda szava, a választó tömegek, a nép szava. nem egyszer azt tapasztalhatjuk, hogy a közérdekből eljáró képviselő nem kap megfelelő választ, fellépését egyes tisztviselők éppen úgy kezelik, mint egyet a sok közül. máskor olyan ügyekben, amelyekkel a miniszternek, vagy felelős állami tisztviselőnek kellene foglalkoznia, szerény beosztású és hatáskörű előadók bibelődnek. ez így nincs rendjén. az ügyek, amelyeket az országgyűlési képviselők a kormányzati szervek elé tárnak, nem akadhatnak el az előadóknál, és ha valamely ügy olyan természetű, a miniszter köteles foglalkozni vele. az országgyűlési képviselő - politikai személyiség - és ennek minden vonatkozásban érvényesülnie kell. /folyt.köv./

33.07/10 12° S

-8-

lk

parlament

/bkk 1. az országgyűlés...8.folyt./ym

tisztelt országgyűlés!

a most lezáruló négy éves időszakban a magyar országgyűlés több alkalommal nyilatkozat formájában is állást foglalt az időszerű, nagy jelentőségű nemzetközi kérdésekben. ezek igen tág körben váltottak ki visszhangot, az ország határain túl is. mi a nemzetközi problémákkal kapcsolatos állásfoglalásaink vezérlő gondolata? mindenekelőtt az a törekvésünk, hogy hozzájáruljunk nagyszabású szocialista építő munkánk külső, nemzetközi feltételeinek biztosításához.

szocialista építő munkánk legfontosabb nemzetközi feltétele, hogy hazánkat, a magyar népköztársaságot szoros szövetség fűzi a többi szocialista országhoz. különösen jelentős az az elvtársi, baráti viszony, amely a szovjetunióval összeköt bennünket. politikai, gazdasági, katonai, kulturális kapcsolataink szüntelen fejlesztése egész munkánknak továbbra is fontos alkotórésze.

a mai nemzetközi helyzetnek vannak olyan elemei, amelyek vagy távlatban, vagy közvetlenül veszélyeztetik a békét. közvetlen és súlyos veszélyt jelent az egyesült államok véres, agresszív háborúja a vietnami nép ellen. nincs a világnak olyan szöglete, ahol ne ítélnék el az egyesült államok imperialista köreit ezért a durva beavatkozásért a vietnami nép belügyeibe és azért a vandál népiptásért, amit az amerikai hadsereg vietnamban nap-nap után elkövet.

meggyőződésünk, hogy a tiltakozás növekvő ereje és áradata, a világ közvéleményének nyomása és az a segítség, amelyet a szocialista országok nyújtanak vietnami testvéreinknek végülis nem marad hatástalan.

a magyar nép és kormánya, - és azt hiszem, határozottan kijelenthetem; a magyar országgyűlés is - újból és mélységesen elítéli ezt az agressziót. a vietnami nép ügye igazságos, és mi teljes mértékben a vietnami nép mellett vagyunk. erőnkhez képest minden tőlünk telhetőt megteszünk, hogy segítsük a vietnami nép harcat, és enyhítsük azokat a mérhetetlen szenvedéseket, amelyeket az amerikai imperialisták okoznak.

/folyt.köv./

11.12/10 12° S

-9-

lk

parlament

/bkk 1. az országgyűlés....9.folyt./vm

a világ valamennyi népével együtt követeljük, hogy az egyesült államok kormánya vessen véget a vietnami háborúnak, amely a világbékét veszélyezteti.

a magyar nép ezekben az években történelmének legszebb és legigényesebb feladatán, a szocializmus teljes felépítésén dolgozik. ezért kellő figyelemmel tekintünk a nemzetközi helyzet valamennyi nyugtalanító, a békére és az európai biztonságra nézve veszélyes elemére. a magyar nép és kormánya - a többi szocialista országgal összhangban - békés és termékeny kapcsolatokra törekszik az európai nem szocialista országokkal is. az ilyen együttműködést ösztönzik a mai Európában kialakult valóságos viszonyok közöttük a két németország léte. a német szövetségi köztársaság kormányának politikáját - amely nem hajlandó tudomásul venni ezt a történelmi tényt - nem tartjuk észszerű és az európai biztonság megszilárdításának irányába ható politikának. a leghatározottabban ellenezzük a nyugatnémet revansizmust, a jelenlegi országhatárok megváltoztatását óhajtó törekvéseket, a német demokratikus köztársaság létének figyelmen kívül hagyását, a nyugatnémet fegyverkezést és különösen az atomfegyverek birtoklásának szándékát. viszont szívesen fejleszténk tovább a már meglévő, kölcsönös előnyök biztosításán nyugvó kapcsolatainkat - beleértve az államközi kapcsolatok rendezését - a német szövetségi köztársasággal, a békés egymás mellett élés elvének következetes érvényesítése alapján.

a magyar kormány diplomáciai uton is azon fáradozik, hogy hozzájáruljon az európai biztonság megszilárdításához, új típusú kapcsolatok kifejlesztéséhez a különböző társadalmi rendszerű országok között. ez megfelel népünk érdekeinek, összhangban van belső építőmunkánkkal, egész tevékenységünkkel. az európai biztonság számunkra konkrétan azt jelenti, hogy itthon nyugodtan és sikeresen dolgozhatunk és munkánk eredményeit biztonságban tudhatjuk.

tisztelt országgyűlés!

az 1967-es év nagy feladatokat tartogat mindannyiunk számára és rendkívül fontos állomása a magyar nép előrehaladásának.

/folyt.köv./

11.17/ju 12⁰⁰ S-

-10-

parlament

/bkk.1. az országgyűlés...10.folyt./vm

az 1967. évi terv - harmadik ötéves tervünk időarányos része. a költségvetés biztosítja a terv megvalósításának pénzügyi feltételeit. idei állami költségvetésünk - meggyőződésem szerint - jól fogja szolgálni és elősegíteni ezt a nagy munkát. ezért az 1967. évi költségvetést a magam részéről elfogadom és a magyar szocialista munkáspárt nevében elfogadásra ajánlom.

biszku béla nagy tapssal fogadott beszéde után klujber lászló,
fejér megyei képviselő emelkedett szólásra.

/folyt.köv./

11.20/ju 12⁰⁰ S-

-11-

parlament

/bkk.1. az országgyűlés...11.folyt./vm

- a költségvetés-tervezetet elemezve örömmel tapasztaltuk - mondotta -, hogy mind a bevételi, mind a kiadási oldalon jelentős előirányzatokkal szerepel a mező- és erdőgazdaság. tekintve, hogy megyénkben a móri járás nagy részét erdő borítja, különösen az erdőgazdaságokkal kapcsolatos költségvetési tételleket tanulmányoztuk nagy figyelemmel. a tervezet alapján biztosítottak látjuk gazdaságaink megfelelő fejlődését, beleértve a fa feldolgozásának az eddiginél nagyobb lehetőségeit is.

a képviselő ezután a mezőgazdasági termelőszövetkezeteket érintő rendelkezések, a különféle kedvezmények jelentőségét hangsúlyozta. a többi között megemlítette, hogy a fejér megyei termelőszövetkezetek hiteltartozásának 66 százalékát - ezen belül a móri járásban - a rendkívül kedvezőtlen körülmények között dolgozó szövetkezetek adósságának 84.5 százalékát - engedte el a kormány.

a képviselő hangsúlyozta: egyetért a gépi munkákkal, a vetőmagvásárlással, s néhány más kiadással összefüggő állami dotáció megszüntetésével is. szövegében, hogy egyik-másik szövetkezetnél emiatt előfordulhat visszaesés, s az intézkedés különösen azokban a tsz-ekben okozhat nehézségeket, amelyeknek még nincs saját gépparkjuk. ezért kérte a földművelésügyi és a pénzügyi kormányzatot, tegye lehetővé, hogy az illetékes tanácsai szervek javaslatára indokolt esetben ideiglenesen meghagyhassák a régebbi dotációs kedvezményt.

a továbbiakban az új tsz-nyugdíj törvényről szólt, amely igen kedvező visszhangot váltott ki a szövetkezetekben, s amelyet nemcsak az idősebbek fogadtak nagy örömmel, hanem a fiatalok is. a törvénynek is része van abban, hogy az utóbbi időben többhelyütt a fiatalok csoportosan kérték felvételüket a termelőszövetkezetekbe. azok közül a dolgozók közül is egyre többen szeretnének belépni a tsz-ekbe, akik eddig csupán időszakos bedolgozó munkát vállaltak.

/folyt.köv./

11.30/3u/245

-12-

parlament

/bkk 1. az országgyűlés...12.folyt./vm

az előadó beszélt a tsz-ek amortizáció-képzésével kapcsolatos intézkedés kedvező tapasztalatairól is. elmondotta, hogy azelőtt a szövetkezetek gépellátása tervszerűtlen volt, az állami hitel terhére gyakran olyan gépeket is vásároltak, amelyekre nem volt szükségük. most háromszor is meggondolják mielőtt saját pénztárukból megveszik a gépeket, s ez szinte egymagában is biztosítja a racionálisabb gazdálkodásnak.

a költségvetési törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

ezután dr.noszky aурél budapesti képviselő szólalt fel.

rámutatott: az elmúlt évtizedben elsősorban az egészségügyi alapellátás, a körzeti, - a gyermek- és fogorvosi, valamint a rendelőorvosi hálózat kiépítésére törekedtek, s a népbetegségek leküzdésére fordították a fő erőket. e sokrétű feladat jelentékeny részét eredményesen oldották meg, s most már a minőségi feltételek biztosítása kerül előtérbe. a kizárólagos mennyiségi fejlesztés ugyanis akadályozza az egészségügyi ellátás színvonalának emelését.

felhívta az érintett tárcák figyelmét, hogy az 1968-ra tervezett gazdasági intézkedések bevezetése idején olyan költségvetési kerettel kell rendelkeznie az egészségügynek, amelyből - ha szerényen is - eleget tehetnek a szakmai fejlesztés minőségi követelményeinek és évközben is zavartalanul, zökkenők nélkül dolgozhatnak.

a megoldásra váró feladatok között említette a korszerű fájdalomcsillapítás általános alkalmazásának bevezetését és a súlyos betegek elkülönített ápolása feltételeinek megteremtését. ma már mindkettő nélkülözhetetlen része a modern gyógyításnak, s bár költségeik magasak, mégis biztosítani kellene a szükséges fedezetet, - hangsúlyozta, majd arról beszélt, hogy az egészségügy minden területén gondot okoz a gyógykezelési és intézeti higiéné feltételeinek megteremtése.

/folyt.köv./

11.37/3u 1245g

-13-

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés...13.folyt./e

a hatásos fertőtlenítő és takarító szereken kívül bőségesen kellene alkalmazni a műanyagokat, és más, olyan eszközöket, amelyeket egyszeri használat után megsemmisíthetnek. megemlítette, hogy az egészségügyi minisztérium 42 milliót kért erre a célra, de csak ötmilliót kapott. a felmért igény és a gazdasági megfontolásokból biztosított összeg között olyan nagy az eltérés - fejtegette -, hogy mindenképpen indokolt lenne a különbség csökkentése, a rendelkezésre álló összeg növelése.

szólt arról, hogy ebben az évben tovább gyarapodik a kórházak, rendelőintézetek hálózata: huszonhárom nagyobb egészségügyi intézmény építését vagy bővítését folytatják, illetve kezdik meg 1967-ben. sajnálatos azonban - mutatott rá -, hogy sok helyen vontatottan haladnak az építkezések, a többször módosított határidőt sem tartják meg, s alaposan túllépi a tervezett költségeket. a kórházak és egyéb egészségügyi intézmények beruházási munkálatainak ideje átlagosan jóval meghaladja a két és fél évet. a dunaujvárosi kórház például hat évig, a pécsi klinika hét évig készült, a salgótarjánit pedig nyolc év után, 1967-ben adják át rendeltetésének. a kazincbarcikai, a siófoki és a karcagi kórház, valamint a hévízi téli fürdő építését pedig költségtúllépés miatt nem tudják az idén befejezni.

a képviselő a továbbiakban hangsúlyozta: az egészségügyi minisztérium elképzeléseinek szellemében a jövőben - elsősorban a megyeszékhelyeken - sok profilu 1000-1500 ágyas ugynevezett báziskórházak létrehozására kell törekedni, s ezzel párhuzamosan kell korszerűsíteni a nagy kórházakat és az orvostudományi egyetemeiket; majd az egészségügy létszámgazdálkodásának néhány kérdésével foglalkozott. kérte: tegyék lehetővé, hogy 1967 második felében újabb 1 600 segédápolónőt vehessenek fel.

az 1967. évi költségvetés tervezetét elfogadta.

/folyt.köv./
11.42/ju

12452

-14-

le

parlament

/bkk.1. az országgyűlés...14.folyt./vm

ollári istván borsod megyei képviselő a népgazdaság egyik

legfontosabb ágazatáról, a vegyiparról beszélt: a borsodi vegyikombinát - az első öt éves terv legnagyobb vegyipari létesítménye-termelési eredményeit, gondjait és a fejlesztésre vonatkozó elképzeléseket ismertette. 1958-ban kezdődött meg a bvk-ban a nitrogénműtrágya folyamatos termelése, s ezzel két és félszeresére emelkedett a hazai előállítású nitrogén hatóanyagtartalmu műtrágya mennyisége. azzal, hogy 1963-ban - az atmoszférikus földgázbontó üzembe helyezésével - a termeléssel a hagyományos kokszbázisról „átálltak”, a petrokémia bázisra: 100 millió forintos önköltségcsökkentést értek el és mintegy 120 ezer tonna koksziportot takarítottak meg. a pvc-gyáregység üzembe helyezésével voltaképpen megteremtették a műanyaggyártás hazai alapanyagbázisát. egy másik nagy beruházással, a 3.4 milliárd forintos ráfordítással megvalósuló kaprolaktám üzemmel - amelynek építése szintén 1963-ban kezdődött - elérték, hogy a nitrogénműtrágya termelés a kétszeresére, a pvc-előállítás pedig ötszörös mennyiségre emelhető. a teljes egészségben hazai tervezésű és kivitelezésű kaprolaktám gyáregység tavaly megkezdte próbáüzemelését, „belépett”, a termelésbe a nyomás alatti földgázbontó, és az elmúlt év utolsó hónapjaiban megkezdődött a termelés a karbamid-üzemben is. a kombinát ilyen arányu bővítése nyomán tavaly már huszféle termék készült a bvk-ban, szemben az 1958-as egyetlen gyártmánnyal.

az idei feladatokról szólva elmondta a képviselő, hogy bővítik a pvc-gyáregységet, lehetőséget teremtve ahhoz, hogy a gyártás nyersanyag bázisát karbamidról földgázra változtathassák, ami 25-30 százalékos önköltségcsökkentést eredményez. a minőség javítása terén elsősorban a kaprolaktám és a nitrogénműtrágya üzemnek vannak komoly teendői.

a továbbiakban az új gazdasági mechanizmussal kapcsolatos kérdésekről beszélt ollári istván, utalt egyebek között arra, hogy a borsodi vegyikombinát javítani kívánja kapcsolatait a külkereskedelmi vállalatokkal nemcsak az áruszállítás, hanem a piackutatás terén is.

/folyt.köv./

11.08/ju 12453

-15-

le

bkk. 1. /az országgyűlés...13.folyt./e

a hatásos fertőtlenítő és takarító szereken kívül bőségesen kellene alkalmazni a műanyagokat, és más, olyan eszközöket, amelyeket egyszeri használat után megsemmisíthetnek. megemlítette, hogy az egészségügyi minisztérium 42 milliót kért erre a célra, de csak ötmilliót kapott. a felmért igény és a gazdasági megfontolásokból biztosított összeg között olyan nagy az eltérés - fejtegette -, hogy mindenképpen indokolt lenne a különbség csökkentése, a rendelkezésre álló összeg növelése.

szólt arról, hogy ebben az évben tovább gyarapodik a kórházak, rendelőintézetek hálózata: huszonhárom nagyobb egészségügyi intézmény építését vagy bővítését folytatják, illetve kezdik meg 1967-ben. sajnálatos azonban - mutatott rá -, hogy sok helyen vontatottan haladnak az építkezések, a többször módosított határidőt sem tartják meg, s alaposan túllépi a tervezett költségeket. a kórházak és egyéb egészségügyi intézmények beruházási munkálatainak ideje átlagosan jóval meghaladja a két és fél évet. a dunaujvárosi kórház például hat évig, a pécsi klinika hét évig készült, a salgótarjánit pedig nyolc év után, 1967-ben adják át rendeltetésnek. a kazincbarcikai, a siófoki és a karcagi kórház, valamint a hévízi téli fürdő építését pedig költségtúllépés miatt nem tudják az idén befejezni.

a képviselő a továbbiakban hangsúlyozta: az egészségügyi minisztérium elképzeléseinek szellemében a jövőben - elsősorban a megyeszékhelyeken - sok profilu 1000-1500 ágyas ugynevezett báziskórházak létrehozására kell törekedni, s ezzel párhuzamosan kell korszerűsíteni a nagy kórházakat és az orvostudományi egyetemeket; majd az egészségügyi létszámgazdálkodásának néhány kérdésével foglalkozott. kérte: tegyék lehetővé, hogy 1967 második felében újabb 1 600 segédápolónőt vehessenek fel.

az 1967. évi költségvetés tervezetét elfogadta.

/folyt.köv./
11.42/ju

12458-

-14-

A

/bkk.1. az országgyűlés...14.folyt./vm

ollári istván borsod megyei képviselő a népgazdaság egyik

legfontosabb ágazatáról, a vegyiparról beszélt: a borsodi vegyikombinát - az első öt éves terv legnagyobb vegyipari létesítménytermelési eredményeit, gondjait és a fejlesztésre vonatkozó elképzeléseket ismertette. 1958-ban kezdődött meg a bvk-ban a nitrogénműtrágya folyamatos termelése, s ezzel két és félszeresére emelkedett a hazai előállítású nitrogén hatóanyagtartalmu műtrágya mennyisége. azzal, hogy 1963-ban - az atmoszférikus földgázbontó üzembe helyezésével - a termeléssel a hagyományos kokszbázisról „átálltak”, a petrokkémia bázisra: 100 millió forintos önköltségcsökkentést értek el és mintegy 120 ezer tonna koksziportot takarítottak meg. a pvc-gyáregység üzembe helyezésével voltaképpen megteremtették a műanyaggyártás hazai alapanyagbázisát. egy másik nagy beruházással, a 3.4 milliárd forintos ráfordítással megvalósuló kaprolaktám üzemmel - amelynek építése szintén 1963-ban kezdődött - elérték, hogy a nitrogénműtrágya termelés a kétszeresére, a pvc-előállítás pedig ötszörös mennyiségre emelhető. a teljes egészségben hazai tervezésű és kivitelezésű kaprolaktám gyáregység tavaly megkezdte próbaüzemelését, „belépett”, a termelésbe a nyomás alatti földgázbontó, és az elmúlt év utolsó hónapjaiban megkezdődött a termelés a karbamid-üzemben is. a kombinát ilyen arányu bővítése nyomán tavaly már huszféle termék készült a bvk-ban, szemben az 1958-as egyetlen gyártmánnyal.

az ideai feladatokról szólva elmondta a képviselő, hogy bővítik a pvc-gyáregységet, lehetőséget teremtve ahhoz, hogy a gyártás nyersanyag bázisát karbamidról földgázra változtathassák, ami 25-30 százalékos önköltségcsökkentést eredményez. a minőség javítása terén elsősorban a kaprolaktám és a nitrogénműtrágya üzemnek vannak komoly teendői.

a továbbiakban az új gazdasági mechanizmussal kapcsolatos kérdésekről beszélt ollári istván, utalt egyebek között arra, hogy a borsodi vegyikombinát javítani kívánja kapcsolatait a külkereskedelmi vállalatokkal nemcsak az áruszállítás, hanem a piackutatás terén is.

/folyt.köv./

11.08/ju 12458-

-15-

B

parlament

/ bkk. 1. az országgyűlés... 15. folyt./vm

egyébként a termeléshez közvetve kapcsolódó területeken is jelentős fejlődésről adhat számot kazincbarcika, új lakóházak sokasága, szociális és kulturális létesítmények, munkásszállások, művelődési ház, óvoda, bölcsőde, orvosi rendelők, modern üzletek egész sora jelzi a kazincbarcikai dolgozók élet- és munkakörülményeinek javulását, ami természetesen érezteti jótékony hatását a termelés fellendítésében is.

a képviselő a költségvetés tervezetét elfogadta.

ezután szünet következett.

/folyt.köv./

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

j a v i t á s

a mai bkk. 1. /az országgyűlés.../ híre:

a 2. folytatás 1. bekezdése alulról számított 7. sorában a szöveg helyesen:

...megjavuljon t e v é k e n y s é g ű k , s or-
szágunk....

az 5. folytatás utolsó bekezdésének 5. sorában a szöveg helyesen:

...mint amilyen például az építési törvény, vagy

/tehát ...az oktatási törvény... szövegrész kimarad!/
le

/folyt.köv./

12.16/gy 12⁵⁰S-

- 16 -

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés... 16. folyt./e

szünet után dr. Barasztóczy Miklós elnökletével folytatódott a tanácskozás.

major tanács színművész, budapesti képviselő a költségvetés kulturális részéhez fűzött észrevételeket, s említést tett a művészeti élet néhány időszerű problémájáról. meglepéssel állapította meg, hogy a költségvetési előirányzatokban tekintélyes összeggel - csaknem 11 milliárd forinttal - szorépal a kultúra támogatása, s ez egyben azt is jelenti, hogy államunk nálunk sokkalta gazdagabb országokat meghaladó mértékben pártfogolja a művelődésügyet, gondoskodik a dolgozók, az egész nép kulturális színvonalának fejlesztéséről.

- minket, - színművészeket külön örömmel tölt el az a nagy anyagi áldozatokat igénylő gondoskodás, amellyel a kormányzat igyekszik minél több oltónt nyújtani a művészeknek. a következő években például elkészül az operaház homlokzatának rekonstrukciója, felújítják a fővárosi operettszínházat, a szegedi nemzeti színházat, a bartók színpadot; kellemes környezetet, korszerű feltételeket biztosítottak a nemzeti színház művészgardájának mostani, ideiglenes épületében, s széleskörű nemzetközi pályázat eredményeként elkészültek már az új, modern nemzeti színház tervai.

ezután a kultúra munkásainak felelősségéről szót, s vitána szűlt egyes művészeti irányzatok követőivel, akik alkotásaikban az elöregedést, az elidegenedést ábrázolják és hirdetik. gyakran tényleg a valóság jelenségeit tárják fel, de az elidegenedést, mint általános emberi vonást, a társadalomból kiemelve tükrözik. ez természetesen helytelen, hibás felfogás. az emberiséget, a társadalmat sújtó katasztrófákat persze be lehet mutatni, lehet ábrázolni, de csak akkor, ha egyidejűleg az előidéző okokat is feltárjuk, megmagyarázzuk.

/folyt.köv./

14.12/uj 16⁵⁰S-

-17-

bkk. 1. /az országgyűlés...17.folyt./e

a marxista-leninista világnézet alapján álló művész nem ábrázolhatja az embereket a társadalmon kívül, arra kell törekednie, hogy a jelenségek, történések összefüggéseit is hűen szemléltesse. a művészeknek is egyik fontos feladatuk megmutatni az embereknek, hogy nem lehetnek közömbösek a mi társadalmunkban. mi, művészek is látjuk a célt, az előttünk lévő távlatokat, s mivel az út világos előttünk, ezért tudunk - ezt bátran kimondhatjuk - a művészettel használni a nép ügyének, segíteni a párt politikáját.

a továbbiakban arról beszélt, hogy a haladó művészet mindig újabb, egyre fejlettebb kifejezési eszközöket, módszereket igényel. ahogyan az élet halad előre a maga útján, ugyanúgy a művészetben sincs soha megállás. a művészet ma sokkal „munkaigényesebb”, mint valaha is volt, s a kultúra munkásainak is nagyobb felelősséggel és sokkal többet kell dolgozniuk, fejlődniük. a televízió, a film, a színházak művészeti tevékenysége nem egyszerű vetélkedés csupán, hanem a szó legnemesebb értelmében vett verseny, amely szintén arra készíti a művészeket, hogy folyton újabb eszközöket, módszereket találjanak művészi mondanivalójuk kifejezésére, szüntelenül keressék a kapcsolatot közönségükkel, a társadalom nagy tömegeivel.

megemlítette: sokan úgy vélik, hogy a közönség csak az olyan művek iránt érdeklődik, amelyek könnyű fajsúlyú, kellemes szórakozást nyújtanak, s az „igazi”, a „magas művészet”, nem a nagyközönségnek készül. számtalan tény bizonyítja e felfogás helytelenségét. legnevesebb íróink, költőink műveit nagy tömegek ismerik, olvassák. a színházak előadásait az elmúlt évben csaknem 5.5 millióan látták, - az ember tragédiájának új előadása a 150. táblás házhoz közeledik, a moziban a „husz óra”, a „hideg napok”, és „a hétköznapi fasizmus”, című filmeket több mint kétmillió néző tekintette meg. a közönséget igenis érdeklik a tartalmas, magas művészeti alkotások, s nekünk, művészeknek az a hivatásunk, hogy ezt az igényt minél magasabb szinten elégítsük ki.

a költségvetési tervezetet elfogadta.

/folyt.köv./
14.15/ju 16⁰⁰ S-

-18-

le

bkk. 1. /az országgyűlés...18.folyt./e

dr.hargitai katalin, vas megyei képviselő arról beszélt,

hogy a most záruló ciklusban öt év állami költségvetésének tervezetét tanulmányozhatták át, vitathatták meg a képviselők. sokatmondó elképzelésekkel, célokkal, rangos feladatokkal ismerkedhettek meg, s esztendőről-esztendőre gyarapodtak azok az új vonások, amelyek életünk új követelményeinek megfelelően kaptak helyet a törvényjavaslatokban.

örvendetes, hogy az 1967. évi költségvetés-tervezetere is ez a jellemző -, hangsúlyozta a képviselő. - újabb sok nehézséget okozó megkötöttségeket oldanak fel. így például lehetővé teszik, hogy a költségvetési szervek a feladatok gazdaságosabb megoldásával elért megtakarításokat - a jogszabályi előírásoknak megfelelően - a következő évben is felhasználhassák. további kedvező lehetőséget kapnak munkájukhoz a tanácsok is, amelyeket időben tájékoztattak a rendelkezésükre álló eszközökről, keretszámokról. mindennek eredményeként egyszerűbbé, biztonságosabbá válik a tervezés, nagyobb lesz az önállóság és ezzel egyidejűleg természetesen a felelősség is.

- állami költségvetésünk végösszege 15,3 milliárd forinttal nőtt az elmúlt öt évben, ezen belül a tanácsoké csaknem 4.3 milliárd forinttal emelkedett -, hangsúlyozta a képviselő, majd így folytatta: - a társadalombiztosításra, a családi pótlékra, nyugdíjra és egyéb ellátásra szánt összeg pedig elérte az 5 milliárd 266 millió forintot. a növekvő előirányzatok forrása azoknak a dolgozóknak szorgalmas munkája, akik feladataik becsületos megoldásával újra meg újra hitet tesznek pártunk és kormányunk helyes politikája mellett.

a képviselő ezután szűkebb hazájáról, vas megyéről szólt. elmondta, hogy 1962 és 1966 között 110 millió forinttal emelkedett költségvetésük, s a rendelkezésükre bocsátott összegekből csaknem 50 új orvosi rendelő épült a községekben, megkezdte munkáját a megyei rendelőintézet, és lerakták az alapjait az új sárvári járási rendelőintézetnek. az egészségügyi dolgozók száma kétszázal, a művelődésügyi munkásaié pedig 650-nel gyarapodott az elmúlt négy esztendőben. /folyt.köv./

14.22/ju 16⁰⁰ S-

-19-

le

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés...19.folyt./e

szóváltette, hogy 1967. január 1-vel a gázműveket kivonták a tanácsok hatásköréből. ez ellentmond az önállóság növelésére tett intézkedéseknek, hiszen kifejezetten a lakosságot érintő szolgáltatásról van szó - hangsúlyozta, s javasolta, hogy a kormány vizsgálja felül a döntést. csak az országos hálózat és a nagy műszaki feladatok maradjanak meg a minisztérium kezében -, mondotta dr. Hargitai Katalin, majd a statisztikák tükrében elemezte az egészségügy néhány gondját. kifejtette: csalóka képet mutat, ha együtt nézik az egészségügy, a szociális és kulturális ágazat kiadásait. a rendelkezésre álló összegnek ugyanis csak 19-20 százaléka jut tisztán egészségügyi célokra. ez pedig kevesebb a kellenél. kérte, hogy az új gazdasági mechanizmus keretében - a megoldásra váró feladatoknak megfelelően - növeljék meg az egészségügyi ágazat részesedését. rámutatott, hogy a nagyfokú gyógyszerpazarlás megszüntetésére tett intézkedésekkel tekintélyes összegeket szabadíthatnának fel erre a célra.

a felszólaló végül képviselői munkájának eddigi tapasztalatai alapján a különböző hatóságok, minisztériumok vezetőihez fordult: válaszoljanak minden olyan levélre, beadványra, amelyet magánosok, vagy kisebb-nagyobb közösségek dolgoznak, panaszainak intézése közben eljuttatnak hozzájuk. kérte a tárcák vezetőit; sokirányú elfoglaltságuk mellett is többször szakítsanak időt a képviselők, képviselő-csoportok tevékenységének támogatására, s - ha szükség van rá - a személyes tárgyalásokra.

az 1967. évi költségvetés tervezetét a tartalékalap felhasználását érintő kiegészítő javaslatokkal együtt elfogadta.

/folyt.köv./

14.25/ju 16⁰⁰S

-20-

parlament

/bkk 1. az országgyűlés.....20.folyt./vm

ezután gombaszögi Jenő Somogy megye képviselője szólalt fel.

részletesen elemezte a megye egyik legégetőbb problémáját, a víz okozta károkat. elmondotta, hogy termelőszövetkezetek termőterületeinek jelentős része vízenyős, ingoványos helyeken fekszik, sok kárt okoz az országos átlagnál jóval nagyobb csapadék és a szinte állandósuló magas talajvíz. a lecsapolási, a vízrendezési munkák lassan haladnak, egyes helyeken már csak a nád és a sás terem. a vízkárok nagy méreteit jellemzi, hogy az állami biztosító egy év alatt 35 millió forintot fizetett ki a vízközta károsodások miatt. a helyzet javításához anyagi erőforrásaik gyengék, 27 év kellene ahhoz, hogy mai lehetőségeiket figyelembe véve a problémát megoldják. a képviselő javasolta, hogy a magas biztosítási összegek helyett az állam segítse a megyét a megoldáshoz. véleménye szerint megfelelő terv alapján az elvizesedést tíz év alatt meg lehetne szüntetni, s a mezőgazdasági termelés növekedése révén a befektetett összeg öt-hat év alatt megtérülne. ugyanakkor a lakóépületeket és az utakat sem veszélyeztetné többet a víz.

ezután a mezőgazdaság korszerűsítésének kérdéseiről szólt, s meglepéssel vette tudomásul, hogy az ország ebben az évben is jelentős összegeket költ a mezőgazdasági termelés gépesítésére. hangsúlyozta azonban, hogy ezen a területen is még sok égető feladatot kell megoldani. a megye egyik legjelentősebb terméke a burgonya, s a parasztság szorgalmának köszönhető, hogy a termelés egy év alatt 26 százalékkal növekedett. a megye jó minőségű burgonyáját szívesen vásárolják az ország minden részében, értékesítési probléma tehát nincs. most azonban már az a veszély fenyeget, hogy a termelés eddigi fejlődési üteme nem tartható tovább, mert a velejáró munka rendkívül nehéz és kevés a gép. utalt arra, hogy magyarországon ma már kiváló kukorica-kombájnok is kaphatók, de nem kellő mennyiségben. az idén például a megye 20 kukorica-kombájnt kap, pedig legalább 50-re volna szüksége. javasolta, hogy az eddiginél is fordítsanak nagyobb gondot, az olyan nehéz munkák, mint például a burgonyatermelés, gépesítésére.

a költségvetés-tervezetet elfogadta és az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

14.32/ju 16⁰⁰S

-21-

parlament

/bkk 1. az országgyűlés.....21.folyt./vm

bodonyi pálné budapesti képviselő a gyermekgondozási segély

társadalmi visszhangját így tolmácsolta: az eddig elhangzott vélemények egyértelműen azt tanúsítják, hogy az anyák és a kismamák - meg azok is, akik később szeretnének kicsit - jóleső érzéssel, örömmel fogadták a gyermekgondozási segély bevezetéséről szóló miniszter-tanácsi határozatot, ugyanúgy, mint két hónappal ezelőtt a párt-kongresszuson körvonalazott társadalmi segítséget a következő generáció neveléséhez. jelentős pénzbeli segítségről van szó, de nem csupán erről, hanem az emberről való gondoskodásról, az anyák helyzetének javításáról, társadalmi megbecsülésük fokozódásáról is.

néhány hét tapasztalatból már következtetni lehet arra, hogy milyen mértékben élnek majd az érdekeltek az új szociálpolitikai lehetőséggel. elmondta a képviselő, hogy a budapesti jános-kórházban, ahol a terhesrendelésre naponta 30-35 nő jár, két hónap óta szinte kivétel nélkül mindenki érdeklődött, hogy mikor vezetik be a kétéves segélyezést. hozzávetőleges felmérések szerint az egészségügyi dolgozó nők közül minden második újdonsült anya igényli majd az állami gondoskodásnak ezt az új formáját, hiszen eddig is ugyanilyen hányadban „megtoldották”, hosszabb-rövidebb fizetés nélküli szabadsággal az öt hónapra járt otthonlétet. hasonló a helyzet például a textiliparban. budapest legnagyobb textilipari gyárában, a pamutnyomóipari vállalatnál évente körülbelül ezer dolgozó nő szül, és a legtöbben eddig is a törvényben foglaltnál hosszabb ideig voltak kénytelenek otthon maradni, mert nem mindenkinek sikerült kisfiát vagy lánykáját bölcsődében elhelyezni, vagy valamilyen nagymama gondjaira bízni. természetesen a mostani intézkedés nyomán a korábbinál több munkóra-kieséssel kell számolni az iparban, de a mezőgazdaságban is. a megfelelő helyettesítés a közönségnek még mindig kisebb gondot jelent, mint aminőkkel a gyakorló kismamák küszködtek korábban / elkéredzkedés a munkából, orvosi vizsgálatra járni és vinni az apróságokat stb./

/folyt.köv./
14.37/ju 16° S-

-22-

parlament

/bkk 1. az országgyűlés.....22.folyt./vm

- egymagában a rendelet - folytatta a felszólaló - nem oldhatja meg a népszaporulati problémát, ez igaz, de mindenképpen javít a helyzeten, közelíti az optimálishoz. magam tíz évvel ezelőtt szültem legkisebb gyermekemet, s akkor még csak három hónap volt a szülési szabadság. időközben ez öt hónapra hosszabbodott. nemrégiben emelkedett a családi pótlék összege is. néhány év óta rendszeresen 50-60 új csecsemő-rendelődvel bővült a gyermekvédelmi hálózat. ha a társadalmi és állami gondoskodásnak ezeket a formáit együttesen vesszük figyelembe, - máris biztatóbbnak látszik a kép.

végezetül bodonyi pálné a költségvetési törvényjavaslat és a gyermekgondozási segély kapcsán három javaslatot tett:

a lehetőségekhez mérten támogassa az egészségügyi minisztérium az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának azt a kérését, hogy - esetleg a tartalékalapból - biztosítson mintegy 1,200.000 forint többletköltséget olyan bölcsődei helyek „üzemeltetésére”, amelyeket a költségvetés tervezetében szereplő 1200 új bölcsődei helyen felül tudnának létesíteni. négyszáz további bölcsődei hely fenntartásáról van szó.

illetékesek tegyék magukévá a dolgozó nőknek azt a kérését, hogy ha a két évre szóló gyermekgondozási segély igénybevételéről közben - bármilyen oknál fogva - kénytelenek lennének lemondani, megszakíthassák a szabadságukat, de ennek ne legyen semmilyen hátrányos következménye.

szorgalmazza a művelődésügyi miniszter az óvodás kor alsó - „ hivatalos, - határának „ leszállítását, három évről két és fél éves korra.

a költségvetés törvénytervezetét a felszólaló elfogadta.

/folyt.köv./

14.48/ju 16° S-

-23-

parlament

okk. 1. /az országgyűlés...23.folyt./e

ognyenovics milán baranya megyei képviselő bevezető-

ben a népgazdaság elmúlt évi fejlődéséről szólt. az 1966-os gazdasági év sikerei a dolgozó magyar nép összefogásából születtek, amihez az ország különböző tájain lakó nemzetiségi dolgozók együttes, jó munkája is hozzájárult. olyan termelőszövetkezetek példája bizonyítja ezt, mint a mohácsi új barázda tsz, a belvárdgyulai közös ut termelőszövetkezet, ahol a különböző nemzetiségi lakosság jó egyetértésben, szilárd közösségben él együtt. hangsúlyozta az előadó, hogy a múltból ránk maradt nemzetiségi elmentések ugyyszólván teljesen megszűntek, a termelőszövetkezetekben minden emberi munkája szerint becsülnek meg, s nem aszerint értékelik, milyen a nemzetisége. a párt és a kormány következetes marxista-leninista nemzetiségi politikájának eredményeként a magyarországi németek, délszlávok, szlovákok és románok ma már nemcsak barátságban és testvériségben élnek a magyar dolgozókkal, hanem az általuk lakott helységekből a politikai, a kulturális élet, valamint a gazdálkodás színvonala is olyan mértékben felleért, amire korábban nem volt példa.

a továbbiakban a képviselő részletesen foglalkozott a költségvetésnek az oktatásügy fejlesztésére szánt előirányzataival. az idén az alsófokú oktatási intézmények fenntartására hárommilliárd 265 millió forint jut, 154 millió forinttal több a tavalyinál. az iskolák körzetesítését ebben az évben újabb 1 300 diákotthoni hely létesítésével segítik elő, s az év végén mintegy 5 700 diák számára jut majd hely ezekben az otthonokban. közismert, hogy kisközségek általános iskoláinak felső tagozataiban a szakosított oktatást - főleg a tanterem és a szakképzett oktatók hiánya, valamint az alacsony létszámú osztályok miatt - mindezekig nem sikerült megnyugtatóan megoldani, ezért különösen örvendetes, hogy az idei költségvetés a körzetesítés fejlesztésére a diákotthoni helyek szaporítására számottevő összegeket irányoz elő.

/folyt.köv./

14.55/ju 16⁰⁰S-

-24-

parlament

okk. 1. / az országgyűlés... 24. folyt./ e

ezután arról beszélt a felszólaló, hogy a gazdaságirányítás új rendszerére való áttérés előkészületei a mezőgazdaságban is megkezdődtek. ez mindenekelőtt abban jelentkezik, hogy az idén újabb termelőszövetkezetek térnek át a garantált munkadíjazásra. emellett fontos feladat, hogy az üzemek és a vásárlók érdekeinek figyelembe vételével tovább szélesedjék a mezőgazdasági üzemek közvetlen piaci értékesítése, újabb melléküzemágakat létesítsenek, beleértve a szolgáltatást is. a gazdálkodásban tapasztalható új törekvések, a megváltozott szemlélet és gyakorlat erősödése a gazdasági vezetők és a dolgozók körében, arra enged következtetni, hogy az 1967. évi állami költségvetésben előirányzott összegeket jól, célszerűen használják majd fel a gazdasági élet minden területén, s az egyben biztosítéka annak is, hogy a vállalatok bevételi, jövedelmezőségi terüket is hiánytalanul teljesítsék.

befejezésül a tanácsok munkájával, a községek és a járások összevonásának tapasztalataival foglalkozott. megemlítette például, hogy az összevonás a legtöbb helyen takarékosabb gazdálkodást tesz lehetővé, anélkül, hogy a tanácsi munkában bármiféle fennakadást, vagy a lakosság ügyeinek intézésében késedelmet okozott volna.

a költségvetés tervezetét elfogadta.

ezután ebédszünet következett.

/folyt.köv./

15.00/gy 16⁰⁰S-

- 25 -

/bkk 1. az országgyűlés.....25.folyt./vm

az ebédszünet után polyák jános elnökletével

folytatódott az ülés. a délutáni ülésen elsőként dr. Lévárdi Ferenc
nehézipari miniszter emelkedett szólásra.

- az állami költségvetésről szóló 1967. évi törvényjavaslat meggyőzően bizonyítja gazdasági életünk stabilitását, hazánk politikai rendjének erősségét, a párt céljainak realitását - mondotta. ezután a nehézipar néhány fontos kérdését elemezte.

- már az elmúlt évben mindenki tapasztalhatta, hogy a korábbi időszakban jelentkező, időnként az ipari termelés korlátozására vezető energiaháányt teljes mértékben sikerült felszámolni, a hiánygazdálkodást ezen a területen megszüntetni. kijelenthetem, hogy a gazdasági irányítás új rendszerében várhatóan növekvő ütemű ipari, építőipari és mezőgazdasági termelésnek az energiaellátás nem szab gátat. erre biztosítékot nyújt a többi között hazai szénhidrogén-termelésünk folyamatos növekedése. jól lehet a kőolajtermelést 1967-re is a tavalyinál azonos szinten, mintegy 1.7 millió tonnára irányoztuk elő, a földgáztermelés azonban a tavalyi 1.3 milliárd köbméterről 1.7 milliárd köbméterre emelkedik. az elvégzett földtani kutatások lehetőséget nyújtanak arra, hogy a földgáztermelés 1970-re 3 milliárd, 1975-re 4.5 milliárd köbméterre emelkedjék.

ezután elmondotta, hogy a múlt év eleje óta a folyékony propánbutángáz termelés is jelentősen megnövekedett. az idén már 670-680 ezer háztartást kívánnak propánbutángázzal ellátni, a múlt év végi 525.000-rel és a két év előtti 285.000-rel szemben.

az energiaellátás stabilizálására hazai adottságaink nem elegendők, ezért a jövőben is támaszkodni kívánunk a szocialista táboron belüli együttműködés előnyeire. a szovjetunióból importált kőolaj és kőolaj-termék mennyiségét a tavalyihoz képest félmillió tonnával növeljük, s ezzel 3.4 millió tonnára emeljük. 1970-ben már 4.5 millió, 1975-ben pedig 7 millió tonna kőolajterméket importálunk a szovjetunióból. ezzel kapcsolatban azonban még további tárgyalások várhatók.

/folyt.köv./

15.05/ju 16° S.

-26-

KB

/bkk 1. az országgyűlés..... 26.folyt./vm

az ország javuló energiahelyzete lehetővé teszi a korábban szükségszerűen erőltetett, a kedvezőtlen természeti adottságok miatt gazdaságtalan szénbányák termelésének csökkentését s egyben a gazdaságos hazai szénbányászat feltételeinek megteremtését. hangsúlyozni kell azonban, hogy a magyar szénbányászat termékeire az országnak még hosszú ideig szüksége lesz, ezért feladatunk a szénbányászat gazdaságosságának és az egyéb energiahordozókhoz viszonyított versenyképességének fokozása. a rendkívül különböző természeti adottságokkal rendelkező szénbányák termelő, erőit a jobb minőségű szén termelő és alacsonyabb költségű bányákba kell koncentrálni. egyidejűleg lényegesen ki kell terjeszteni a korszerűbb, gépesített bányaművelési technológiákat, s tovább kell javítani a munkaszervezést. bányáink egy részében az említett intézkedésekkel számottevő mértékben fokozhatják a gazdaságos széntermelést, s az így nyert többlettel pótolhatják a kedvezőtlen adottságu, tehát felszámolásra kerülő bányák elmaradó termelését. a hazai széntermelést elsősorban a kedvezőtlen adottságu dunántúli, továbbá a külművelésű szénbányászatra kell koncentrálni.

a népgazdasági szempontból szükséges intézkedések megszervezése természetesen túlnő a gazdasági műszaki intézkedések keretein. a dolgozó embert érintő kérdések megoldásánál nem elég a központi rendelkezések-adta lehetőségek precíz, de mechanikus alkalmazása. érvényesülnie kell a szocialista államunk lényegéből fakadó humanitásnak is, foglalkozni kell azokkal a szociális problémákkal, amelyek a szénbányászat gazdaságosságának megteremtésével egyidejűleg napirendre kerülnek, különösen észak-magyarországon, ahol viszonylagos létszámfelesleg jelentkezik. elsőrendű feladatunk, hogy a helyileg felszabaduló munkaerőt új munkahelyeken zökkenőmentesen elhelyezzük, s a lehetőség szerint a dolgozók egyéni érdekeit is figyelembe vegyük.

a kormány két nappal ezelőtt tartott ülésén tárgyalta a szénbányászat távlati kérdéseivel foglalkozó előterjesztést, és nagy fontosságú határozatokat hozott az érintett szénbányászati trösztöknél felszabaduló munkaerő célszerű átcsoportosításával kapcsolatban.

/folyt.köv./
15.10/lm

- 27 -

16° S.

KB

/bkk 1. az országgyűlés....27.folyt./vm

kormányhatározat többek között kedvezményeket biztosít a bányászati szakképzettséggel rendelkező és továbbra is a bányászatban foglalkoztatható, de más bányamedencébe került dolgozók leteleptetéséhez. az állam jelentős hozzájárulással támogatja az áttelepülő bányászok saját erőből történő szövetkezeti társasház, vagy családi ház építését, indokolt esetben megtéríti az átköltözés költségeit, illetve lakáscsere esetén anyagi hozzájárulást nyújt.

a kormányhatározat foglalkozik az át nem helyezhető dolgozók helyzetével is. a helyi illetékes szervek és a szénbányászati trösztök feladatává teszi, hogy együttes erővel a bányászatban felszabaduló üzemi létesítményeket tegyék alkalmassá ipari, vagy szolgáltató üzemek létrehozására, s ezáltal az át nem települőeknek nyújtsanak munkalehetőséget.

a nyugdíjrendszer keretében kívánja a kormány a megszüntetésre kerülő üzemekben eddig foglalkoztatott idős, hosszú szolgálati idővel rendelkező, továbbá a rokkant és csökkent munkaképességű dolgozókat társadalombiztosítási kedvezményekben részesíteni. meghatározott feltételek esetén lehetőség nyílik korekedvezmény nyújtására is. azok a dolgozók pedig, akik a bányászati üzem működésének megszűnéséig legalább 15 évet dolgoztak a bányában, és utána bányászaton kívüli munkakörben helyezkednek el, nyugdíjra jogosító életkoruk elérésekor, vagy esetleges megrokkánásukkor az utolsó bányászati munkakör alapján kérhetik nyugdíjuk megállapítását, ha ez számukra kedvezőbb.

azok a bányászok, akik a megszűnő, illetve fokozatos termelés-csökkentésre kijelölt bányában a földalatti munkán csökkent munkaképességűvé váltak és a jövőben más munkakörben nem helyezhetők el, indokolt esetben 50 százalékos munkaképesség-csökkenés esetén is rokkantsági nyugdíjban részesülhetnek. arra az esetre, ha a bányászoknak szakmán belül csak úgy tudnak munkát biztosítani, hogy földalatti munkahelyről külszíni munkára helyezik vagy más szakmára képezik át őket, mód van arra, hogy átmeneti időre meghatározott mértékű pótlékot kapjanak.

/folyt.köv./

15.22/szb 16^oS- -28-

18/2

bkk. 1. /az országgyűlés...28. folyt./e

- fentiekben a kormányhatározat lényegesebb pontjait ismertettem, ezzel is bizonyítva, hogy államunk mennyire sürgősnek és fontosnak tartja a bányászatban felszabaduló dolgozók egyéni sorsáról való gondoskodást -, mondotta. - a kormányhatározat végrehajtása nemcsak a nehézipari minisztériumra, hanem valamennyi érintett társtárca és főhatóságra is jelentős feladatokat ró. ugyanakkor a helyi párt- és szakszervezeti szervek messzemenő segítségét is kérjük.

ezután a miniszter elmondotta, hogy a villamosenergia-szolgáltatásban további fejlődést várhatunk. a villanyáram-felhasználás az idén körülbelül egymilliárd kilowatt-órával, ezen belül az import 285 millió kilowatt-órával növekszik. részben az idei, részben a további évek szükségleteinek kielégítésére a napokban üzembehelyezték a bánhidai erőmű 100 megawattos gépegységét. ugyancsak az idén kapcsolódik a termelésbe a dunamenti hőerőmű két, egyenként 150 megawattos gépegysége. a villamosenergia-termelés korszerűsítését nagymértékben segíti majd a 800 megawattos atomerőmű, amelyet a szovjetunió szállít. bár ezt az erőművet 1975-ben helyezik üzembe, az előkészítő munkákat már ebben az évben meg kell kezdeni.

az ország energia-helyzetének és alumínium-ellátásának további javítását teszi lehetővé az 1962. november 15-én aláírt magyar-szovjet timföld-alumínium egyezmény. hazánk számottevő bauxitvagyonnal rendelkezik, de a bauxitból előállított timföld fémalumíniummá történő feldolgozása olyan nagymennyiségű villamosenergiát igényel, hogy az a mi energetikai helyzetünkben nem lenne gazdaságos. e gazdaságtalan részfolyamat kikapcsolására a timföldet világpiacon az olcsóbb energia-forrásokkal rendelkező szovjetunióba szállítjuk, ahonnan ugyancsak világpiacon visszavásároljuk a fémalumíniumot. az egyezmény realizálásának előkészületei 1966-ban megtörténtek. a szovjetunióba szállított timföld mennyisége 1970-re 120 000, 1975-ben 240 000 és 1980-ban 330 000 tonnára növekszik.

/folyt.köv./

15.32/szb 16^oS- -29-

18/2

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés ...29. folyt./e

e kiszállított timföldből előállítható teljes alumínium-mennyiséget, vagyis 1970-ben ötvenezer, 1975-ben 120 000, 1980-ban 165 000 tonnát vásárolunk vissza.

a vegyipar helyzetét ismertetve a miniszter több új beruházásról szólt. az idén a többi között üzembe helyezik a kazincbarcikai karbamid-üzemet, segítségével a hazai nitrogénműtrágya-termelés hatóanyagban számítva 23 százalékkal nő és eléri az egymillió tonnát. a foszfor-műtrágya-gyártás nyolc százalékkal fokozódik. az egy katasztrális hold mezőgazdasági művelt területre jutó műtrágya mennyisége a tavalyi 143 kilóról 171 kilóra emelkedik, s egyben fokozódik a korszerű növényvédőszer, például a hungazin és az aktinit termelése.

a vegyipar átlagához viszonyítva gyorsabb ütemben emelkedik a gumiipar termelése. tehergépkocsi abroncsköpenyből 45 000-rel gyártanak többet, mint tavaly, mindelelőtt a nagyméretű gumiabroncsok és a traktorokhoz való abroncsköpenyek termelését növelik.

a miniszter befejezésül a műszaki színvonal, a gazdálkodás javításáról, a piac igényeihez alkalmazkodó termelés jelentőségéről, az ipar és a külkereskedelem szoros kapcsolatainak szükségességéről beszélt. megemlítette annak a néhány üzemnek a példáját, ahol kísérletként már tavaly bevezették a gazdálkodás új rendszerét, s ez a kísérlet jól bevált.

Lévárdi Ferenc a költségvetési törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

15.36/szb 16° S:

-30-

100

parlament

/ bkk 1. az országgyűlés.....30.folyt./vm

Lévárdi Ferenc nagy tapsal fogadott beszéde után dr.mihályfi Ernő, Nógrád megye képviselője szólalt fel.

a külügyi tárca költségvetésével foglalkozott, amelyet - mint mondotta, - a feladatokhoz mértén rendkívül takarékosan állítottak össze.

- az elmúlt év a nemzetközi tevékenység szempontjából különösen eredményes időszak volt. miközben igen szoros elvi és gyakorlati együttműködés jellemezte viszonyunkat a baráti, testvéri országokkal, - amelyekkel kölcsönösen számos delegációt cseréltünk, - ugyanakkor a békés együttélés elvének gyakorlati megvalósításában is figyelemre méltóak az eredményeink. történelmünk során például először járt hazánkban hivatalos küldetésben a francia külügyminiszter, felkereste országunkat a dán külügyminiszter, az iráni uralkodópár, és a singapuri miniszterelnök. a magyar miniszterelnök vezetésével pedig kormánydelegáció járt afrikai és ázsiai országokban.

a magyar országgyűlés nemzetközi tevékenysége is igen élénk volt, számos parlamenti küldöttség járt nálunk, s a magyar képviselők tevékenyen részt vettek az interparlamentáris unió különböző kongresszusain, értekezletein, felszólalásaikkal, a bizottságokban végzett munkájukkal előmozdították a különböző országok parlamentjei közötti szorosabb együttműködést. jelentős külpolitikai eredménynek számít, hogy jelenleg 71 országgal tartunk fenn diplomáciai kapcsolatot és jóval több mint 400 nemzetközi szervezetnek vagyunk tagjai.

- eredményeinket, sikereinket olyan nemzetközi légkörben értük el, amelyre az amerikaiak vietnami agressziója, szégyenteljes népi háborúja nyomja rá bélyegét, - mondotta ezután. az egyesült államok a modern haditechnika teljes felvonultatásával igyekszik elfojtani a délvietnami nép szabadságharcát és brutális katonai agresszióval nyomást akar gyakorolni a vietnami demokratikus köztársaság kormányára és népére.

/folyt.köv./

16.00/Lm 1730° Luc

- 31 -

100

parlament

/ bkk 1. az országgyűlés....31.folyt./vm

az amerikaiak gaztettei kimerítik a népiirtás nemzetközi büntetést. csodálattal tölt el bennünket az a harc, amelyet a vietnami nép az amerikai betolakodók ellen szabadságáért, hazája egyesítéséért, a haladásért viv. világszerte mind többen ismerik fel, hogy az igazság a vietnami nép oldalán van. a szocialista országokkal együtt, erőnkhez mérten mi is támogatjuk vietnami testvéreink hősi harcát, s követeljük: az amerikaiak hagyják abba a vdk bombázását, csapataikat vonják ki dél-vietnamból, s ismerjék el tárgyaló félnek a délvietnami nemzeti felszabadítási front képviselőit.

a továbbiakban az európai béke biztosításának lehetőségeiről, a német kérdés megoldásának feltételeiről, a szocialista országoknak a világbéke megóvását célzó kezdeményezéseiről szólt, majd kiemelte: nemzetközi tekintélyünk növekedésének biztosítéka a szovjetunióval való szoros, zavartalan együttműködésünk a magyar és a szovjet népet összefűző törhetetlen barátság. ebben az évben az egész világ megemlékezik a szovjet nép nagy ünnepéről, a szovjet hatalom megszületésének 50. évfordulójáról s a magyar nép is szeretettel készül a világtörténelmi jubileumra.

a költségvetés tervezetét a képviselő elfogadta.

/folyt.köv./

16.07/s 17302¹
Luc

- 32 -

Nka

parlament

/bkk 1. az országgyűlés.....32.folyt./vm

molnár ernő budapesti képviselő a csepel vas- és fémművek

dolgozóinak munkasikereiről beszélt. megemlítette, hogy a gyáróriás tavaly 6.5 százalékkal teljesítette túl termelési tervét, ezen belül az exportfeladatokat 25 százalékos többlettermeléssel tetéztve hajtották végre. a számszerű eredményeken túl fontosan a termelés módjában bekövetkezett minőségi változások, mint például a gyártások programozása, a jobb munkaszervezés, a vezetés mikéntjének javulása, színvonalának emelkedése.

magától értetődik, hogy a munkások körében mindennapos beszédtema a gazdaságirányítás megvalósulóban levő reformja. nemcsak a majdani formákat elemezzük, hanem a gondos gazda - a gyár gazdája - szemével figyelik az előkészületeket is, örömmel nyugtáznak minden olyan változtatást, amellyel gördülékenyebbé válik a munka, értelmet és tartalmat kap egy-egy ígéretes reform-gondolat. megelégedéssel látta a gyár kollektívája, hogy például gyorsabbá vált az új gyártmányok bevezetése, a korábbinál sokkalta rövidebb „átfutási idővel”, valósulnak meg új termelési technológiák.

jó példaként hozta fel a képviselő a vasalógépgyártás megindítását, amelyhez - a gondolattól a folyamatos termelésig - 14 hónap kellett. 1966-ban már 100 millió forint értékben gyártottak vasalógépet csepelen, az ideai tervekben 150 millió forintos tétel szerepel, jövőre pedig ennél is magasabb: 200 millió érték.

a költségvetés tervezetét elfogadta.

csürös jános szabolcs megyei képviselő hangsúlyozta: az

1967. évi költségvetéstervezete helyesen irányozza elő az ideai népgazdasági terv megvalósításához szükséges pénzügyi eszközöket, s lehetővé teszi az mszp ix.kongresszusa határozatából adódó ez évi feladatok megoldását.

a továbbiakban méltatta a pártnak és a kormánynak a mezőgazdaság továbbfejlesztését, a paraszti életszínvonal növelését segítő legutóbbi intézkedéseit, mint például a termelőszövetkezetek hiteleinek rendezését, a tsz-tagok új nyugdíjrendszerét, a termelőszövetkezetek társadalmi, gazdasági önállóságának növelését.

/folyt.köv./
16.21/s 17302¹
Luc

- 33 -

Nka

bkk. 1. /az országgyűlés....33.folyt./e

az említett és az egyéb intézkedések rendkívül nagy segítséget nyújtottak, illetve nyújtanak a termelészövetkezetek további erősödéséhez -, hangsúlyozta a képviselő - de szabolcs megyében néhány probléma még megoldásra vár. ezek közül a legfontosabb a dohánytermeléssel kapcsolatos.

az ország dohányterületének 54 százaléka szabolcs megyében terül el. a második ötéves tervben jelentős beruházások is segítettek a megye hagyományos dohánytermelését: 436 millió forintos költséggel 13 075 hold termésének száritásához elegendő pajtater létesült, s felépítettek 120 dohánysimító-házat is. így már 1965-ben több mint 20 000 holdat ültethettek be dohányval, s az ipar az idei évre is 20 600 holdon akar dohányt termeltetni. egyes termelészövetkezetekben a dohánytermesztés - arányainál fogva - meg-

határozó szerepet tölt be az egész gazdálkodásban és a tagság megélhetésében.

a peronoszpóra nagymérvű fellépése előtt a termésátlagok is kedvezően alakultak, a peronoszpóra-kártétel következtében azonban az utóbbi két évben jelentősen csökkentek a hozamok, és a minőség is romlott. ebből adódott, hogy a szabolcs-megyei termelészövetkezetek 1965-ben 110 millió, 1966-ban pedig 107 millió forinttal kevesebb bevételhez jutottak a dohánytermesztésből, mint amennyit terveztek.

csürös jános utalt arra, hogy a kormányzat bizonyos mértékű kártalanítással enyhítette a veszteséget a dohánytermesztés jövedelmezőbbé tétele érdekében az idei évre felemelte a dohány beváltási árát. mindez azonban a problémának csak kis részét oldja meg, s ezért - a szabolcs megyei termelészövetkezetek nevében - a képviselő további segítséget kért a dohánytermesztés biztonságának megteremtéséhez. a segítség egyik módjaként azt javasolta, hogy az állami biztosítást terjesszék ki a dohányperonoszpóra kártételére is, amennyiben az olyan mértékű és jellegű, hogy elhárítására nincsen mód. másik megoldásként azt ajánlotta, hogy a peronoszpóra-fertőzés kockázatát ne csak a termelő gazdaságok vállalják, hanem a termeltető vállalat is.

a költségvetés tervezetét elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

ezután szünet következett.

/folyt.köv./
16.43/szb

-34-

Mka

bkk. 1. /az országgyűlés....34. folyt./e

szünet után beresztóczy miklós elnökletével folytatódott az ülés. a következő felszólaló nagy józsef békés megyei képviselő volt.

kifejtette, hogy a költségvetési törvényjavaslatot helyesnek, kiegyensúlyozottnak tartja. mint mondotta, különösen megnyugtató, hogy a költségvetés reálisan számol a mezőgazdaság igényeivel is. helyesnek tartja, hogy a mezőgazdaság fejlődését érintő beruházásokat nemcsak általánosságban, hanem konkrétan is meghatározták, kiemelve a legfontosabb eszközök, például új betakarító-gépek üzembehelyezésének szükségességét.

ezután a vegyipar fejlesztésének jelentőségét méltatta, ami közvetlenül, vagy közvetve segíti a mezőgazdaságot is. az egy-egy hold mezőgazdasági termőterületre jutó műtrágya mennyisége az idén 171 kilóra emelkedik. véleménye szerint még ennél is nagyobb jelentőségű, hogy lehetőség nyílik az eddiginél több kombinált műtrágya felhasználására.

a továbbiakban az öntözés kérdéseivel foglalkozott. megemlítette: az elmúlt néhány év csapadékos időjárását figyelembe véve, reálisnak tartja, hogy az idén viszonylag kisebb területekre terjesztik ki az öntözéses gazdálkodást. így sor kerülhet a már meglévő öntözéses gazdaságokban nagyobb járulékos beruházásokra. felhívta azonban a figyelmet arra, hogy a sokéves tapasztalatok szerint hazánkban több az aszályos esztendő, mint a csapadékos, ezért a következő években ismét többet kell majd áldozni az öntözésre. ezért a mezőgazdaság szempontjából is igen hasznosnak tartja a tiszta-2. vízellépcső megépítését. belák sándor képviselő korábbi felszólalásához csatlakozva hangsúlyozta; igen nagy a jelentősége annak, hogy a kutató intézetek szakszerű tanácsokat adjanak az érdekelt vállalatoknak. ugyanilyen fontosnak tartja, hogy a jól dolgozó állami gazdaságok és termelészövetkezetek is átadják tapasztalataikat a gyengébbeknek.

a képviselő a költségvetési törvényjavaslatot elfogadta és képviselőtársainak is elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./
17.20/Lm

- 35 -

17³⁵kg

Mka

parlament

/bkk 1. az országgyűlés...35. folyt./vm

dr. várkonyi imre bács-kiskun megyei képviselő az átlagos életkor emelkedésével együttjáró gondokról beszélt felszólalásában.

- az ország lakosságának jelenleg 12 százaléka nyugdíjas és járadékos, s nagyon valószínű, sőt biztosra vehető, hogy a következő években tovább növekedik ez a szám - mondotta, s fölvetette a kérdést, kik teremtik majd meg a későbbiekben idős embertársaink gondtalan életének feltételeit. az elmúlt év első tíz hónapjában csupán 13.4 ezrelékes volt az elveszültek aránya, s az 1965. évihez képest mutatkozó csekély javulás nem megnyugtató. társadalmunk sokat tett és tesz a családvédelemért. ezt bizonyítja a családi pótlék rendezése, az új lakások, iskolák, óvodák, bölcsődék építésének programja, a szülési szabadság meghosszabbítása és a gyermekgondozási segély bevezetése. a népesedés azonban szinte egy helyben topog, pedig mindinkább kiteljesülő és gazdagodó életünk, egész népünk, hazánk érdekei változást sürgetnek. javasolta: ahogyan az anyagi lehetőségek megteremtődnek, tetézzék meg a 3, illetve több gyermek után járó családi pótlék összegét, majd így folytatta:

- a mi társadalmunknak olyan erővel kell rendelkeznie, amely képes megváltoztatni a házastársak szemléletét. az új ember palántákat értelmük első nyiladozásától arra kell nevelni, hogy nálunk szent és komoly dolog a család és annak egysége. a szülők áldozatvállalása minden tiszteletet megérdemel, s aki igazán szereti ezt a hazát és ezt a népet, annak úgy kell élnie, hogy egyéni boldogulását és céljait az egész nép, a haza boldogulásán, céljain belül találja meg. ez egész társadalmunk összefogásának lehet csak eredménye, tehát nemcsak az iskola és az egyes családok ügye.

/folyt.köv./
17.24/szb

18^{oo} Kp

-36-

Mk

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés...36. folyt./e

- ide kapcsolódik és szorosan összefügg az előzőekkel az öregek és a betegek megbecsülésének kérdése is - folytatta dr. várkonyi imre. - tudomásom van róla, hogy az egészségügyi minisztériumban most mérik fel: valóban azok és csakis azok kapnak-e helyet a szociális otthonokban, akiknek körülményeik miatt más megoldásra nincs lehetőségük. nagyon helyes a törekvés, és biztos vagyok, hogy a felmérést követő miniszteri utasítás olyan rendelkezéseket tartalmaz majd, amelyek nem teszik lehetővé a jó keresetű és jó lakáviszonyok között élőknak, hogy idős és beteg hozzátartozóiktól egyéni kényelmük és vágyaik miatt megszabaduljanak.

- mindez túl az egyes számúakon és úgy érzem, hogy mindannyiunkat érintő és foglalkoztató probléma. azt is tudom, hogy társadalmunk az elmúlt évtizedekben nagy tetteket hajtott végre és mindenki megbecsülésére méltó eredményeket ért el. ezért vagyok biztos abban, hogy a családvédelem, a népesedés kérdését is jól és sikerrel tudjuk majd megoldani. ebben a megnyugtató tudatban az egészségügyi tárca 1967. évi költségvetésének tervezetét elfogadom és a tisztelt országgyűlésnek elfogadásra ajánlom -, zárta felszólalását dr. várkonyi imre.
/folyt.köv./

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

j a v i t á s

a bkk. 1. sz. hír /az országgyűlés.../ 14. folytatás 2. bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen:

...nyersanyag-bázisát karbidról főlegáznra változtathassák...

ugyanezen hír 16. folytatás 3. bekezdése 3. sorának vége helyesen:

...nyújtani a művészetnek.

a 18. folytatás 3. bekezdése 5. sorának végétől a szöveg helyesen:

...szánt összeg szintén jelentékenyen emelkedett. a növekvő előirányzatok forrása... /a közbeeső szöveg kimarad!/
/folyt.köv./

17.33/szb

-37-

18^{oo} Kp

Mk

parlament

/bkk 1. az országgyűlés...37. folyt./vm

mészöly gyula, bács-kiskun megyei képviselő az agrár-

értelmiség elhelyezkedésének és alkalmazásának problémáival foglalkozott. bevezetőben leszögezte: azért hozza ezt a lát- szólag egyszerű kérdést az országgyűlés elé, mert sokszor el- hangzik ugyan, hogy a mezőgazdasági üzemeknek mind több jól képzett szakemberre van szükségük, mégis sokszor előfordul, hogy a végzett agrármérnökök, technikusok csak nehezen vagy egyáltalán nem tudnak elhelyezkedni.

az utóbbi öt évben az agrárjellegű egyetemokről és főisko- lákról 5.700, a felsőfoku mezőgazdasági technikumokból pedig 4.200 szakember került ki. 1960 óta mintegy 4.500 kezdő szakem- ber került a termelőszövetkezetekbe. jelenleg 3.195 termelő- szövetkezetben 3.900 egyetemet, főiskolát, 2.700 felsőfoku tech- nikumot és 8.000 középfoku technikumot végzett szakember van. az eloszlás azonban aránytalan: 1.300 tsz-ben még egyáltalán nem dol- gozik főiskolai végzettségű szakember, 180-ban pedig még technikus sem.

a fiatal szakemberek elhelyezkedését az állam jelentős anyagi eszközökkel segíti. erre a célra 1965-ben összesen 35 millió fo- rintot fordítottak; ennek nagy részét a gyakornoki fizetések dota- ciója tette ki. a kihelyezett gyakornokok ugyanis egy évi havi 1.200 forintos fizetést kapnak az államtól. az első év letelte után azonban az alkalmaztatás jellegében és az illetmény mértékében közvetlenül a gazdaságnak és a fiatal szakembernek kell megállapídnia, s ekkor kezdődik a probléma. ezt bizonyítja az az országos felmérésnek az adatai, amely szerint a kihelyezett gyakornokoknak átlagosan csak 60 százaléka marad a mezőgazdaságban: ez annál is elgondolkoztatóbb, mert egy felsőfoku végzettségű mező- gazdasági szakember kiképzése átlagosan 130.000 forintba kerül az államtól. az 1967. évi költségvetési tervezet szerint egyébként a földművelésügyi minisztérium 492 millió forintot fordít szakokta- tásra, tanfolyamokra és ismeretterjesztésre.

/folyt. köv./
17.55/szb

-38-

Mk

18 40 P

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés...38. folyt./e

a képviselő a továbbiakban arról beszélt: annak érde- kében, hogy a fiatal szakemberek tartósan megmaradjanak szakmájukban, társadalmi ügyé kell tenni szociális körül- mények javítását, elsősorban a letelepülésükhöz szükséges minimális feltételek megteremtését. helyes az a törekvés is, hogy a termelőszövetkezetek megfontolt előrelátással, társadalmi ösztöndíj alapításával elsősorban saját falujuk- beli, a helyi körülményeket jobban ismerő fiatalok közül képeztessenek szakembereket. ilyen módon - a korábban vég- zettek közül - tavaly már 105 egyetemi és 76 felsőfoku technikai végzettséggel rendelkező fiatal szakember ka- pott főagronómusi, főállattenyésztői, főkertészi, vagy fő- mérnöki beosztást, 1800-3400 forintos havi fizetéssel.

mészölygyula befejezésül hangsúlyozta: jogos az a mind szélesebb körű igény, hogy a földművelésügyi minisz- térium, egyetértésben a tanácsokkal és az illetékes szak- szervezettel, dolgozzon ki végrehajtási tervet a fiatal agrárértelmiség elhelyezésére, szociális és munkakörül- ményeinek folyamatos javítására.

a költségvetést elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

papp józsef borsod megyei képviselő egyebek között

arról szólt, hogy megyéjében sok termelőszövetkezetnek okoznak súlyos károkat a belvizek. kérte az illetékeseket: a lehetőségekhez képest adjanak támogatást e probléma megoldásához. megfelelő csatornarendszer építéséről lenne szó, olyan hálózatról, amellyel a tavaszi áradások után le tudnák vezetni a védett területekről a felfakadó vizeket. a vízlevezetésen túl sürgős talajjavításra is szorulnának a tiszaparti tsz-ek földjei. itt ugyanis legalább 1.700 hold szikes talaj található, továbbá óriási területek szorulnak altalaj-lazításra és meszezésre is.

kitért a képviselő arra, hogy a harmadik ötéves terv idején mintegy kétszeresére fog növekedni a műtrágya-fel- használás, ami a géppark-kapacitásában is érezteti majd ha- tását.

/folyt. köv./

18.00/s

18 40 P

- 39 -

Mk

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés...39. folyt./e

a mezőgazdaság - a nagyarányú gépesítés folytán - mintegy 38-40 ezer traktorra számít. az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy korábban nem arányosan kerültek ki a mezőgazdaságba a nehéz és a könnyű gépek. kérésünk a következő időkre az lenne, hogy a gépesítéssel több nehéz gép kerüljön ki, hiszen termelésünket csak mélyszántással, esetlegesen talajlazítással tudjuk fokozni. ehhez pedig jelenlegi gépparkjainkban nem rendelkezünk megfelelő nehéz gépekkel -, hangoztatta. a népgazdaság idei költségvetésének tervezetét elfogadta és az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

papp józsef felszólalása után az elnöklő berezs-tóczy miklós berekesztette az ülést.

az országgyűlés szombaton folytatja munkáját. /mti/

...-

18.05/s

- 40 -

Nh

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1967. január 28.

bb 1. hetven éve dolgozik szakmájában dunántul legidősebb fésűsmestere

vid szf/sk-lm /5/

1967. január 28.

pécs gyárvárosi negyedében él a dunántul legöregebb fésűsmestere, a 83 esztendő s pálfa i ferenc. pálfa i bácsi 70 éve dolgozik szakmájában. alig serdült fel, amikor hozzáfogott nagyapja és apja mesterségének elsajátításához. faragta, vágta, reszelte, csiszolta, fényesítette a szarut és szebbnél-szebb fésűket formázott belőle jelenleg is dolgozik, tucatnyi fajta fésűt csinál: zsebbe valókat, bontókat, „frizér”, fésűket. a környékbeli német és délszláv nemzetiségű falvak leányai, asszonyai állandó vevői ritka- és hosszufogu konty-fésűinek.

a jó egészségnek örvendő veterán kisiparos most is másfél-kétezer fésűt csinál évente. számítása szerint több mint félmilliót készített életében. mestersége kezdetén minden műveletet kézi munkával végzett, körülbelül 50 évvel ezelőtt azonban „gépesítette”, műhelyét, egy kis ganz villanymotort szerzett a fárasztóbb munkák könnyítésére. a kis gép azóta és javítás nélkül, kifogástalanul működik. a könnyesebb darabokat azonban, mint például a kontyfésűket, változatlanul kézi munkával állítja elő./mti/

-.-

-1-

18.05/s

Nh